

AIARALDEA *hemen*

Aiaraldea Ekintzen Faktoriarena

RAISA ALAVA ROBINA:
**“Ilusio handia egin zidan
Artium museoak nire proiektua
onartzeak”** 20-21 or.

AIARALDEA JAİETAN:
**Udan eskualdean egingo diren
ospakizunei buruzko gehigarri
berezia**

AIARALDEA 4-5
**Uztailaren 12ko Eusko
Legebiltzarreko
Hauteskundeei begira**
Hainbat aldaketa egongo dira
eskualdeko mahaietan

AIARA 10
**2,2 milioi euroko
aurrekontua izango du
Aiarako Udalak**
Udal gobernuak esan du ez
dutela murrizketarik egingo

AIARALDEA 14-15
**Haur eta gazteentzako
ekintza ugari egingo dira
udan**
Neurri bereziak ezarriko dira
koronabirusa prebenitzeko

AIARALDEA 6
**Tubacexek ez du
enplegua suntsitzeko
aukera baztertu**
Bi kaleratzeen aurka
mobilizatu dira langileak

HEZKUNTZA 12-13
**Selektibitatea prestatzen
ari dira eskualdeko
ehunka ikasle**
Datorren astean egingo dituzte
azterketak

KIROLA 23
**Gentzane Aldai,
Emakume Master Cupeko
txapeldunorde**
Bigarren postua erdietsi du
pilotari orozkoarrak

75 urte zurekin

PADI PROGRAMA

INPLANTEAK

3D ERRADIOGRAFIK

Mediku zentroa RPS: 314/18
Karmen Kalea 13, behe
LAUDIO (Araba)
946 72 31 00

erreportajea

Eskualdeko ia igerileku guztiak, irekita

Orozkoko igerilekuak izan ziren irekitzen lehenak. Aiaraldea.eus

Irekita daude dagoeneko Urduña, Orozko eta Amurrioko udal igerilekuak, eta laster iritsiko da Laudio eta Aiarako txanda. Hainbat segurtasun neurri ezarri dituzte azpiegiturak erabiltzeko.

Testua **Txabi Alvarado Bañares**

Hasieran oso argi ez zegoen arren, azkenean eskualdeko ia igerileku guztiak egongo dira zabalik udan. Okondo izango da salbuespen bakarra. Bertako igerilekuak ez zabaltzea erabaki zuen udalak, herritarrak babesteko. “Zaila izango litzaiteke distantziak mantentzea, edukieraren muga kontrolatzea eta gunearen desinfekzio eta garbiketa eskakizunak betetzea”, azaldu du tokiko erakundeak.

Hiru igerileku zabalik
Momentuz eskualdeko hiru

igerileku daude zabaldua, baina beste hainbatek datozen egunetan ekingo diote funtzionatzeari. Orozkoko igerilekuak izan ziren irekitzen lehenak. Ekainaren 22an zabaldu zituzten, 315 pertsonentzako gehieneko aforoarekin. Udalak automatikoki kontrolatuko du azpiegituren betetze maila. Pertsonak zenbatzeko sistema bat jarri dute horretarako kiroldegia sarreran, eta ikuspen artifizialeko teknologia ere baliatuko dute. “Orozko Zabaltzen” aplikazioan zabalduko dituzte datuak, igerilekuen okupazioaren ehunekoa zehaztuta. Modu horretan, bizilagunek aukera izango dute aldez aurretik ja-

kiteko igerilekuan zenbat plaza libre geratzen diren.

Amurrioko igerilekuak egun bat beranduago ireki ziren, hilaren 23an. Udalak azaldu du 1.200 pertsona sartzen direla azpiegiturretan, baina edukiera %60a jaitsi behar izan dutela. Hala ere, tokiko erakundeak nabarmendu du normalean jende gutxiago bertaratzen dela igerilekuetara. “Iaz, pertsona gehien egon zen egunean, 1.240 pertsona sartu ziren igerilekuetara egun osoan”. Gauzak hala, ez da aurretiazko hitzordurik eskatu behar igerilekuetara bertaratzeko, baina hainbat segurtasun neurri ezarri dira: gel hidroalkoholikoa

Orozko, Amurrio eta Urduñako igerilekuak zabalik daude dagoeneko. Laudio eta Aiarakoak ostiralean jarriko dira martxan

banatu eta tenperatura neurtzen dute sarreran, eta ezin dira aldagelak, dutexak, armairuak edota iturriak erabili.

Urduñako igerilekuak, aldiz, iragan larunbatean ireki ziren. 11:30etik 20:30era egongo dira irekita egunero, irailaren 13ra arte. Hainbat segurtasun neurri ezarri dituzte azpiegiturretan sartzeko. Sasoiko abonoak soilik onartuko dira. Hau da, ez da sarrerarik salduko.

Listoi batzuen bidez kontrolatuko dute igerilekuetako edukiera, eta ordu-erdiko tarteak zehaztuko dira bainatzeko, ondoren desinfekzio lanak egingo direlako 10 minutuz. Horrez gain, aldagelak eta igerilekua

erreportajea

itxita egongo dira 15:00etatik 16:00etara, garbitu eta desinfektatuko direlako.

Ostiralean gehiago
Eskualdean dauden gainontzeko igerilekuak ostiral hone-tan-uztailak 3- zabalduko dituzte. Laudiokoetan erdira murriz-tuko dute edukiera. 1.000 per-sona egon ahalko diragehienez kirol azpiegiturretan. Kontrol sistema bat ezarriko dute hori bermatzeko, ordainagiri ba-tzuen bidez. “Ordainagiri ho-riek zenbakituta egongo dira, erabiltzailea instalazioan sar-tu den eguna eta ordua adiera-zita”, azaldu du Joseba Amondo kirol zinegotziak.
Jendea txandaka sartzea da asmoa. Hiru ordutegi-tarte zehaztu dituzte horretarako: 11:00-14:00, 14:00-17:00 eta 17:00-20:00.
Zirkulazioaren noranzkoa marraztuko dute azpiegiture-tan, segurtasun-distantziak errazago bete ahal izateko. Ho-rrez gain, udalak nabarmendu du ezingo direla erabili instala-zio barruko armairuak, aldage-lak, dutxak, altzari publikoak, bankuak, lehorgailuak edota iturriak.

Artziniegako igerilekuetako obrak uztailaren 15ean amaituko dira

Aiarako igerilekuak ere larun-batean irekiko dira. Astelehene-tik ostiralera egongo dira zaba-lik, 12:00etatik 21:00etara. Aste-buru eta jaiegunetan, aldiz, or-dubete lehenago irekiko dira. Urduñan bezala, harpidedun-txartela duten erabiltzaileak soilik sartu ahalko dira azpie-gituretara.

Artziniegan, zalantzan
Artziniegako igerilekuena da oraindik argitzeke dagoen egoe-ra bakarra. Obretan daude eta, aurreikuspenen arabera, uz-tailaren 15erako amaituko dira lan guztiak. Artziniegako Uda-lak adierazi du igerilekuak ire-kitzeko asmoa dutela, baina mo-mentuz ezin dutela ezer ziurta-tu, behin obrak amaituta segur-tasun plana osatu beharko du-telako.

Hainbat segurtasun neurri ezarri dira azpiegiturak erabiltzeko. Aiaraldea.eus

erreportajea

Hainbat aldaketa eskualdeko bozkalekuetan

Hainbat mahai tokiz aldatuko dituzte jende pilaketak saihesteko. AiaraIdea.eus

Uztailaren 12ko Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeak ezohikoak izango dira hainbat zentzutan. Neurri bereziak ezarriko dira bozkalekuetan, koronabirusaren balizko transmisioak prebenitzeko. Horrez gain, hainbat mahai tokiz aldatuko dituzte, espazio zabalagoak izateko.

Testua **Txabi Alvarado Bñares**

Ezohiko hauteskundeak izango dira uztailaren 12koak. Koronabirusaren krisiak hainbat aldaketa eragingo ditu bozkalekuen kokalekuan eta baliatuko diren prozeduretan. Ibilbide bereziak atonduko dira eskoletan, herritarrek elkarren artean gurutzatu ez daitezkeen. Derrigorrezkoa izango da maskara uneoro eramatea, botoa hautetsontzian sartzera-ko unean salbu. Une horretan bozkatzaileak maskara kendu beharko du NANean agertzen den pertsona bera dela ziurtatzeko. NANA erakutsi beharko da soilik, ez du hauteskunde mahaietako inork hartuko, eta hautesleak berak sartuko du botoa hautetsontzian.

Laudio eta Aiara

Laudioko Udalak hainbat argibide eman ditu egun horri begira. Etxeetara bidalitako Errolda Txartelak berrikus-tea gomendatu du tokiko erakundeak, bertan azalduko baita non eman behar den botoa.

I.E.S. Laudio BHI institutu-ko egoera bereziki konplexua izango da, 13 hauteskunde mahai daudelako guztira bertan. Horregatik, ohikoan baino espazio gehiago baliatuko dituzte, gimnasioa barne. Gauzak hala, bozkatzaileak joan baino lehen errolda txartela konprobatzea gomendatu du udalak.

Aiara ere hainbat aldaketa egongo dira. Luiaondan bi mahai egongo dira, bi gunetan, orain arte bezala. Arespalditzan, aldiz, emakumeengela mugituko dute mahaietako

bat. Bestea ohiko tokian egongo da: udaletxeko osoko bilkuren aretoan. Erreteseko mahaiak, aldiz, Llantenoko Arte Eskolara mugituko dute, modu horretan segurtasun neurri guztiak betetzeko.

Amurrio

Amurrioko Udalak hainbat segurtasun neurri ezarriko direla jakinarazi du. Gel hidroalkoholikoa egongo da eskolaren sarrera eta irteeran eta ibilbidea ezarriko dute bozkatzaileak sartu eta irteteko, jendea gurutzatu ez dadin. Kartel informatiboak ere jarriko dituzte, eta aforoa uneoro kontrolatuko dute. Horrez gain, hainbat garbiketa lan egitea aurreikusi dute, eskolak ireki baino lehen, irekita dauden bitartean eta itxi ostean.

Urduña

Bost mahai egongo dira Urduñan. Horietako 3 eskolan egongo dira, eta Alondegian beste biak, aurreko hauteskundeetan bezala. Eskolakoak gimnasioan jarriko dira espazio gehiago egoteko, eta Alondegiko bi mahaiak ere banatuta egongo dira: bat Areto Nagusian egongo da eta bigarrena, aldiz, 2. solairuan.

Artziniega

Artziniengan udaletxeko sarreran egon ohi dira mahaiak. Oraingoan, aldiz, frontoira mugituko dituzte, espazio zabala goa izateko.

Bi ibilbide osatu dituzte, mahai bakoitzak sarrera eta irteera berezituak izan ditzan eta, modu horretan, jendea elkartu ez dadin.

Arrankudiaga eta Zollo

Arrankudiaga-Zollon mahai bakarra egongo da, ohiko tokian: eskolan. Hori bai, beste gela batean jarriko dute, jendea ate batetik sartu eta beste batetik ateratzea ahalbidetzeko.

Okondo

Okondon bi mahai egongo dira, biak ala biak eskolan. Baina ez dira toki berean egongo. Bata jangelan kokatuko dute eta bestea beste gela batean. Modu horretan, sarrera libre utziko dute.

Orozko eta Arakaldo

Orozko eta Arakaldon ez da aldaketarik egongo hauteskundeetako mahaiaren kokalekuari dagokionez. Hori bai, arestian aipatutako segurtasun neurriak ezarriko dituzte.

Alderdien eta koalizioen dantzen gaineratik, hegemonia jeltzalea

Azken 11 urteetako alderdi eta koalizio berrien agerpena dela eta, Legebiltzarreko aurreko 3 hauteskundeak oso bestelako egoeratan ospatu dira. Estatuko alderdiek esaterako, gorabehera nabariak izan dituzte, baina aldatu ez dena EAJren hegemonia izan da.

Testua **Aitor Aspuru Saez**

2009tik gaurdaino euskal politikak aldaketa nabariak izan ditu. Gogoratu dezagun urte horretan PSE-EEk Eusko Jaurlaritza eskuratu zuela PPren babesari esker eta EAJk, Eusko Alkartasunak eta Ezker Batuak sortutako koalizioaren tokia hartu zuela.

Patxi Lopezek gobernatzeko aukera izan zezan, ezohiko zatiketa jazo behar izan zen talde abertzaleen artean eta hori eskualdean islatu zen ere. 2009an alderirik bozkatuena EAJ izan zen Aiaraldean -11.290 boto-, eta bere atzetik geratu ziren PSE-EE -4.134- eta PP -2.429 bozka-. Aralarrek 1.200 babes eskuratu zituen, EAK 1.057 eta Ezker Batuak 601 bozkatzaileen paperak batu zituen.

Ekuaziotik kanpo, EAE osoan bezala, Ezker Abertzalea geratu zen. Borroka armatuko garaian eta ilegalizazio aroan sartuta, boto balio gabeak 2.423 izan ziren. Boza horiek guztiak %100ean Ezker Abertzalearen aldekoak izan ez baziren ere, zalantzarik gabe, gehien gehienak bai.

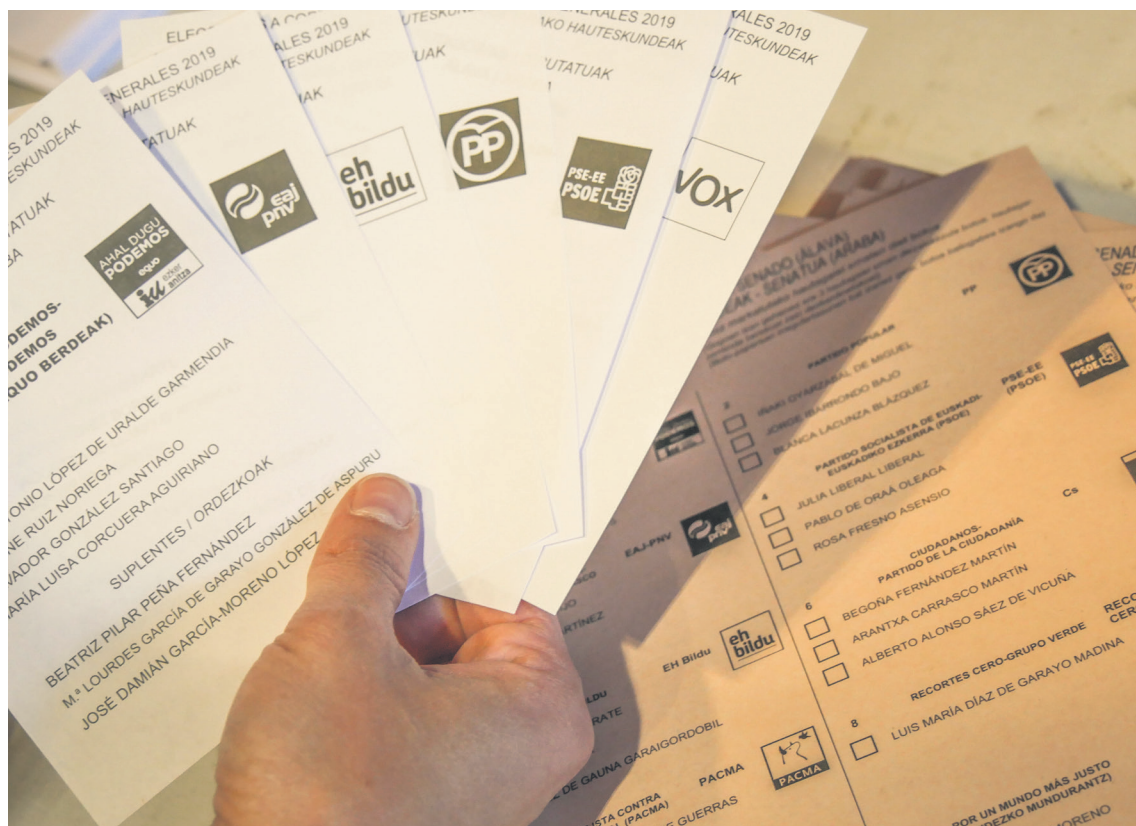
2012an, ordea, errealitate politikoa oso bestelakoa izan zen. Patxi Lopezek ezin izan zuen legealdia amaitu eta hauteskundeak aurreratu behar izan zituen. Urte horretan EAJ izan zen berriro alder-

di bozkatuena 9.073 botorekin, baina hurrengo indarra EH Bildu izan zen 7.319 babesekin. Koalizioak bere kabuz hobetu zituen Aralarrek, EAK eta Ezker Abertzaleak 3 urte lehenago lortutako emaitzak. Bere atzetik PSE-EE izan zen hurrengo indarra 3.000 botorekin eta PPK are gutxiago batu zituen, 1.855. Elkarrekin Podemos, ordea, 439 bozkatzaileen babes izan zuen.

Lau urte geroago, 2016an, bestelakoak izan ziren hauteskundeak beste behin, zenbait zentzutan. EAJk bere hegemonia mantendu zuen 9.176 bozkarekin eta EH Bilduk 6.788 izan zituen. Elkarrekin Podemos gorakada azpimarragarria izan zuen eta 3.219 babes eskuratu zituen. PSE-EEk beharakada sumatu zuen eta 1.789 bototan geratu zen. PPK behera egin zuen berriro ere eta 1.622 lagun konfiantza lortu zuen. Horrez gain, Ciudadanos 281 bozkatzaile erakarri zituen eta Voxek 83.

11 urteko bilakaera

11 urte hauek hainbat aldaketa ekarri dute: koalizio abertzale berriak -EH Bildu-, eta baita estatukoak ere, bai ezkerrean -Elkarrekin Podemos-, zein eskuinean -PP eta Ciudadanos batu baitira uztailaren 12rako-. Agerpen horiek guztiek astindu dituzte emaitzak hitzorduz hitzordu eta EAEko zein estatuko

Aldaketa nabariak egon dira euskal politikan azken urteetan. [Aiaraldea.eus](http://aiaraldea.eus)

politikaren errealitateak islatu dituzte; PSOE eta PSE-EE ezintasuna erakutsi zutenean krisialdia kudeatzeko, bozkatzaile kopurua murrizketa izan zuten. Alderdi popularrari gauza bera gertatu zitzaionean zigortua izan zen ere. Sortu legeztatu zutenean, ordea, babes zabala jaso zuen EH Bilduk.

Hori bai, aldatu ez dena EAJren

hegemonia izan da. Handiagoa edo xumeagoa, azken hamarkadan alderirik bozkatuena izan da Aiaraldean. Jeltzaleen hitzetan, PSE-EEekin batera gehiengo argia izango duen gobernua lortzea dute helburu 2020an. Gainerako alderdien xedea, ordea, hori oztopatzea da eta ikusteke dago nola eragingo dien EAJri, sozialistei eta Elkarre-

kin Podemosi COVID-19aren krisialdiak eta nola erantzuten dieten bozkatzaileek EH Bilduren proposamenei eta PP eta Ciudadanosen baturari. Halaber, izugarri zaila ematen badu ere, uztailaren 12ak epaituko du Voxek eskualdean indar guztiz marjinala izateari utzikodion, beste alderdi espainiar eta eskuindarren kalterako.

GOBERNATZEKO PREST

MIREN GORROTXATEGI

Lehendakari hautagaia

<http://mirengorrotxategi.eus>

herriz herri

Aiaraldea

Tubacexek ez du baztertzen langileak kaleratzea COVID-19aren krisialdiari aurre egiteko

Elkarretaratzea egin zuten langileek iragan ostegunean. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

Iragan ostegunean, ehunka langilek lanuztea eta elkarretaratzea Amurrion egiten zuten bitartean, Tubacex taldeko zuzendaritzak eta akziodunek batzarra egin zuten. Horren ostean, prentsaurrekoa deitu zuten enpresak landutakoa azaltzeko.

Besteak beste, Alvaro Videgain Tubacexeko presidenteari eta Jesus Esmoris kontseilariordeak aipatu zuten 2020an 800 milioi euro fakturatzea aurreikusi dutela, baina koronabirusak eragindako krisialdiaren ondorioz, emaitza negatiboak egongo direla aurreikusi. Printzipioz, lehen hiru hilabeteetan, 1,6 milioi euro galdu dituzte korporazioak.

Gainera, ez dute espero udazkenean emaitzek hobera egitea, eskaera kopurua oso txikia izan baita. Hori dela eta, Tubacexeko akzioek %49ko balioa galdu dute burtsan. Indiako lantegia ohiko moduan lanean dagoen arren,

Euskal Herrian dituzten faktoriak %50eko lanaldian daude, eta enplegua erregulatzeako espedienteak urririk arte indarrean egotea aurreikusi du zuzendaritzak.

Epe ertainera, akziodunen batzarrak ez ditu baztertuko, ordea, kaleratzeak edota enplegu finkoa suntsitzea. Berregituraketa plana lantzen ari dira enpresan eta sektorearen norabidearen menpe egongo omen da guztia. Jesus Esmorisek adierazi zuenez, gainerako konpainiek berregituraketa lasgarriak egin dituzte.

Iragarritako beste neurri bat inbertsio erdientetara izan zen. Hori bai, etekingarria izanez gero, ez zuten baztertu beste enpresak erostea.

Epaiketak

Tubacex enpresako akziodunen batzarrak bere ondorioak publiko egiten zituen bitartean, Amurrioko Aceralava lantegiaren atarian ehunka behargin elkartzu ziren enpresan egondako azken bi kaleratzeak salatzen. Dirudienez,

enpresak jakinarazi die ez dagoela modurik bi langile horiek berriro onartzeko. Are gehiago, beharginen epaiketak irabaziz gero, zuzendaritzak aurreratu du kalte-ordaina hautatuko duela, berriro kontratatu ordez.

Edonola ere, ez da hori Tubacexek pendiente duen auzi bakarra. Ekainaren 17an beste epaiketak bat izan zuten, eta sindikatuak irabaziz gero, indarrean dagoen enplegua erregulatzeako espedienteak atzera bota dezake epaileak.

Ezinezona langileen artean

Osteguneko elkarretaratzean sumina nabaria zen beharginen artean. Oro har, gertatutako bi kaleratzeak intimitatearen kontrako erasotzat jo dituzte, baina horrez gain, ezinezona ere bazegoen.

Videgainek eta Esmorisek berregituraketa plana aipatu baino lehen, beharginen lanpostuak arriskuan jar ditzaketen neurriak aurreikusi zituzten. Langileen ustez, horiek eragina izan dezakete, bereziki, Amurrion.

1,1 milioi euro bideratuko dira landa eremuko 25 proiektu indartzera

Testua
Julen Solaun Martinez

Eusko Jaurlaritzak eta Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtzak 1.175.561,59 euro inbertituko dituzte Aiaraldeko landa eremuetan. 2019ko Landa Garapenerako laguntzen bi deialdiak (Leader eta Erein) laguntzak banatuko dira eskualdean. 25 proiektu emango zaie dirua. Horietako 13 ekimen publikoak dira, eta beste 12 pribatuak.

Aiaraldeko udalerrien landa eremuen "promozioa, garapena eta dibertsifikazioa" sustatzea izango da helburua, Zabaia Aiar Haraneko Landa Garapenerako elkartearen arabera. Herriak hobetzeko "funtsezkoa" izango da egingo den inbertsioa, elkarrearen aburuz.

Aiara, Okondo eta Artziniegako Udalek eta Aiarako Administrazio Batzarrak Leader deialdian es-

katu zituzten laguntzak iaz, aurretik hainbat proiektu, zerbitzu eta azpiegitura indartu ahal izateko. Landa eremuko biztanleen bizi kalitatea hobetzea da helburua. Aurrera eramango diren proiektuen artean honako hauek daude: argiztapen publikoak hobetzea, espazio publikoak egokitzea eta instalazio publikoetako irisgarritasuna bermatzea.

Ekimen pribatuei dagokienez, enpresak sortzera, handitzera eta berrizatzera bideratuko dira laguntzak. Zehazki, honetara bideratuko da dirua: hiru enpresa sortzera, beste bost handitu eta berrizatzera, bi lanpostu eratzea eta etxebizitza bat berritzera.

Era berean, sei proiektu publiko eta pribatu bat onartu ziren Audio eta Amurrion, Erein deialdiaren barruan, landa eremuko populazioaren bizi kalitatea hobetzeko eta baita sektore turistikoa indartzeko ere.

“Komunitatea zaintzen jarraitzeko” deiarekin agurtu da Aiaraldea Zainduz sarea

Testua
Izar Mendiguren Cosgaya

Konfinamenduaren hasieran eratu zen Aiaraldea Zainduz sarea. Egitasmo ugari garatu ditu hiru hilabeteetan, baina bukatutzat eman dute ibilbidea, larrialdi egoera "amaitzearekin" batera.

Udaberrian eginiko ibilbidea ekarri dute gogora sareko kideek, agur oharrean: "Eguraldi onaren etorrerarekin batera hustu ziren eskualdeko kaleak. Mundua goitik behera astindu zuen pandemia batetik babesteko, bakoitza bere etxean sartu behar izan ginen, babesgabe". Hargatik erabaki zuten sarea osatzea, alarma egoera piztu eta gutxira. Balorazio positiboa egin dute: "200 boluntario baino gehiago batu ziren dinami-

kara egun gutxiren buruan, hainbat adin, herri eta profiletakoak; baina guztiak helburu berarekin: gainean genuen konfinamendu egoerak sortuko zituen arazo eta beharrei erantzun kolektiboa ematea". Auzolanean igaro dituzte azken hilabeteak, azpimarratu dutenez: "Erosketak egin ditugu gure alboko blokean bakarrik bizi den pertsonarentzat, botikak eraman dizkiogu etxetik atera ezin zuen bizilagunari, umeak zaindu ditugu gurasoak lanean zeuden bitartean... Horrelako dozenaka ekintza egin ditugu, bizilagunen arteko elkar laguntza helburu".

Orain, sarea desagertu arren, "hemendik aurrera ere sareak ehuntzen eta elkar laguntzen" jarraitzeko deia luzatu dute, "bakoitza bere esparruan".

Berriz ZUREKIN

Bertan behera geratu da alarma egoera, eta irekita daude dagoeneko eskualdeko taberna eta saltoki txikiak, COVID-19aren aurkako neurri zorrotzak ezarrita betiere.

Konfinamendua kolpe gogorra izan da eurentzat. Gauzak hala, tokiko kontsumoa areagotzeko deia egin dute merkataritza elkarte zein erakunde publikoek.

Eskualdeko establezimendu eta taberna txikiak, abian berriz

Aiaraldea "normaltasun berria" egokitzen hasi da apurka-apurka. Maiatzeko bigarren hamabostaldian ireki ziren lehenbiziko tabernak, eta dagoeneko bizitasun handia sumatzen da eskualdeko kaleetan, udako eguraldi ona lagun.

Itzulera ez da sinplea izan. Tabernek hainbat fase bizi izan dituzte. Hasieran terraza zutenek baino ezin zuten ireki, ezin zelako establezimenduaren barruan zerbitzatu. Orain, aldiz, badago horretarako aukera, baina maskarak eta gel hidroalkoholikoak ohiko elementuak bihurtu dira kafe, pintxo eta poteen artean.

Ile-apaindegi eta estetika zentroetan ere neurri zorrotzak jarri dituzte, bezero eta langileen arteko zuzeneko kontaktua baitago toki horietan. Zita aurretik

eskatzea funtsezkoa bihurtu da, establezimenduan jendea pilatu ez dadin. Maskarak uneoro jarrita izatea ere oinarritzko segurtasun neurria da, eta eskuak zein erabiltzen diren tresna guztiak desinfektatzen dira.

Konfinamenduaren kolpea ez da xamurra izan eskualdeko ostalari eta merkatarientzat. Enplegua Aldi Baterako Erregulatze Espediente andana ezarri dira eskualdean azken hila-beteetan. Martxotik maiatzera bitartean mota horretako 441 espediente ezarri ziren eskualdean. Horietako 87 tabernetan eta beste 29, aldiz, ile-apaindegietan. Ondorioz, langabeziak nabarmen egin du gora, baita ekainean ere. Hala ere, igoera geroz eta txikiagoa bihurtzen ari da.

Segurtasun neurri zorrotzak jarri dituzte establezimenduetan. ILO

neumaticos CAMARERO, S.L.

- Marka guztietako neumatikoak
- Mekanika arina
- Motor mekanika: Lozagia, Banaketa uhala, Kulata-juntura...

Zumalakarregi etorbidea 66, Laudio 94 672 06 81
Maskuribai industrialdea, pab. C-01 Amurrio 94 652 62 72

1982AN SORTUA
GORKA
• T A B E R N A •

EGUNERO
Pintxo barra
ASTEBURUETAN
Errazioak

Batzalarrin kalea 7, LAUDIO
94 672 49 30

larmintz
estetika

- Manikura eta pedikura normala eta semipermanentea
- Depilazioa (laser eta argizariarekin)
- Aurpegi-tratamenduak
- Solarium horizontala
- Makillajea

Zumalakarregi 30, Laudio
94 672 42 65 679 387 787

IR
INSTALACIONES
RAGA IBARRONDO
Gremioen koordinazioa

25 urte baino gehiagoko esperientzia

Jose Medinabeitia 1, Amurrio (Araba) · 945 30 37 35
ragaibarrondo@gmail.com · www.ragaibarrondo.com

RITI ILEPAINDEGIA RITI PELUQUERIA
DEGIA RITI PELUQUERIA RITI ILEA
LEAP LEAP ARIT
PELUQUEI LEAPAINC
LEAPAINC UERIA RIT
RITI RITI ILEPAINDEGIA RITI RIT

RITI

Batzalarrin 2 - LAUDIO
94 672 11 88

Tolo

Girorik onena,
segurtasun-neurri guztiekin

Ekarri zure maskara,
guk gainerakoa jarriko dugu

Aldai enparantza, Laudio
672 23 50 65 www.tolobar.com

ko mu ni ka
KOMUNIKAZIO INTEGRALA

diseinu grafikoa
aldizkariak kartelak
flyerrak logotipoak
triptikoak egutegiak
bisita txartelak
gida komertzialak
jai egitarauak

Nerbioi kalea, 12 Laudio 946 568 554
www.komunika.eus info@komunika.eus

SURYA

Masaje terapeutikoak
Masaje lasaigarriak
Aurpegi-tratamenduak
Gorputz-tratamenduak
Estetika-tratamenduak

Zumalakarregi 28, LAUDIO
944 030 362 688 887 950
@SuryaLludio

Yaso

JASONE MEABE
Masaje zentrua
Terapia alternatiboa
Estetika

Baia 7, Laudio 688 696 619

BELÉN ANDRÉS
Psikologia eta Mindfulness
665 714 596

herriz herri

Laudio

Aparkaleku falta, argiteria eta irisgarritasuna dira herritarrek identifikatutako arazo nagusiak, udalaren ikerketaren arabera

Testua

Txabi Alvarado Bañares

Harrera ona izan du Laudioko Udalak auzoei begira eginiko lehen parte-hartze prozesuak. Galdetegi bat zabandu zuen tokiko erakundeak urte hasieran bizilagunen artean, auzo bakoitzeko beharrak identifikatzeko. Udalgobernuak positiboki baloratu du ekimenak izandako harrera, 317 erantzun lortu baitituzte guztira, eta horietatik 303 baliozkoak izan dira. "Lortutako emaitza oso interesgarria da, populazioaren lagin esanguratsu bat barnebiltzen baitu", nabarmendu du Ander Larrinaga zinegotziak.

Herritarrek 10etik 6,57ko puntuazioa eman diote batez beste udalerriko bizi-kalitateari. Hala ere, gehien errepikatu den puntuazioa 8koa izan da, Larrinagak nabarmendu duenez. Aparatzeko erraztasuna eta kultura eta aisialdi espazioen eskaintza dira txarren baloratu diren alorrak, 3,97 eta 3,74ko puntuazioekin, hurrenez hurren. Oinezkoen mugikortasuna, aldiz, hobeakien puntuatutako alorra izan da, 6,37ko batezbestekoarekin.

Hala ere, gauza bat kontuan izan behar da, Larrinagaren hitzetan: "Txarren puntuatutako alorrek ez dute beti bat egiten herritarren kezka nagusiak diren horiekin. Kultura eta aisial-

Prentsaurreko batean aurkeztu dituzte galdetegiaren emaitzak. AiaraIdeia.eus

di espazioen eskaintzak, adibidez, puntuazio baxua du, baina ez dago inkestatutako gehienek lehenetsunaren artean".

Lehenetsun horien inguruan ere galdetzen zuen inkestatuak. Galdetegia erantzun zutenen %11,4rentzat aparkatzeko erraztasuna izatea da bizi-kalitatea neurtzerako orduan garrantzi handiena duen elementua, %10,7rentzat garbiketa eta %10,6rentzat kaleko altzarien egoera orokorra. Bestalde, herritarren %13,9rentzat aparkaleku falta da kezka nagusia, argiteria (%7,9) eta mugikortasun eta irisgarritasunarekin (%77) batera.

Auzoz auzo

Hala ere, erantzunak ez dira berdinak auzo guztietan. Aretan, adibidez, kultur-espazioen

falta da herritarren kezka nagusia (%19,3). Arrañoa bizilagunek, aldiz, batezbestekoaren nahiko azpitik baloratu dute euren bizi-kalitatea. Gardeako bizilagunentzat mugikortasuna eta irisgarritasuna dira arazo nagusia, eta Larrazabalgo herritarrek aparkaleku falta eta espaloien egoera nabarmendu dituzte. Ugarten segurtasun gabezia da kezka nagusietako bat; erdigunean, aldiz, aparkatzeko ezintasuna.

Larrinagak iragarri du galdetegia urtero egingo dutela, bizilagunen kezka eta beharren bilakaera ikusteko. "Auzo bakoitzari egokitutako kronograma bat" osatu nahi dute galdetegiaren emaitzekin, gune bakoitzean zer lan egin behar diren zehazteko.

Bake-epaile titularra eta ordezkoa hautatzeko prozesua abiatu du Laudioko Udalak

Testua

Txabi Alvarado Bañares

Bake-epaile titularra eta ordezkoa hautatzeko prozesua abiatu du Laudioko Udalak. Lehiaketan parte hartzeko eskaerak, udaletxeko erregistro orokorrean aurkeztu beharko dira, "Arabako Lurralde Histori-

koaren Aldizkari Ofiziala deialdiaren iragarkia argitaratu eta biharamuneko egunetik hasita 20 egun naturaleko epearen barruan".

Parte hartzaileek hainbat baldintza bete beharko dituzte: Espainiako nazionalitatea izatea, adinez nagusia izatea, Laudion erroldatuta egotea eta legeak

ezarritako ezintasun-kausaren batean ez egotea. Era berean, zuzenbide ikasketak edo bestelako tituluak izatea baloratuko da, euskararen ezagutzarekin batera. 4.656,47 euroko konpentsazio ekonomikoa jasoko du bake-epaileak bere jarduna egiteagatik. Laudio.eus atarian kontsultatu daitezke oinarriak.

Orozko

Orozko lorez apaintzeko deia luzatu du udalak

Testua

Txabi Alvarado Bañares

Lore-dekorazio lehiaketaren bigarren edizioa abiatu du Orozko Udalak. Interesdunek uztailearen 20ra arte izango dute nor-gehiagokan izena emateko aukera.

Hainbat espazio mota apaindu ahal da: balkoiak eta "lore-txokoak" (lorategiak, balkoiak, fatxadak edota terrazak).

Bi kategoria egongo dira: balkoia soilik apaintzen dutenena eta balkoiez gain, "lore-txokoren" bat ere dekoratzen dutenena.

Bi kategorietako sariak berdinak izango dira: 100 euro eman- go zaizkio lehen postua erdies- ten duenari, 50 euro bigarrenari eta 25 euro, aldiz, hirugarrenari.

"Epaimahaiak balkoiak banan- banan bisitatuko ditu, kanpotik ikusita, edo barrutik kasuren ba- tean, hala eskatuz gero, dekora- zioa, zailtasuna, kolorea, man- tentze-lanak, originaltasuna eta abar baloratuz", azaldu du uda- lak.

Irailaren 5ean jakinaraziko dute nortzuk diren irabazleak, 12:00etan Orozkoko Museoa- n egingo den ekitaldian.

Hainbat espazio apaindu ahal da loreekin. [Patrick Nouhailler](http://PatrickNouhailler.com)

Argazki lehiaketa antolatuko du udalak irailean

Testua

Julen Solaun Martinez

"OrozkoKlik" argazki lehiaketa egingo da Orozkon irailean, 14 urtetik gorako bizilagunentzako. Parte hartzaileak udalerrian erroldatuak egon beharko dira nahitaez, eta Orozkorekin erla- zionatutako hogeitaz argazki bi- dali beharko dituzte gutxienez, udalak urtero argitaratzen duen egutegirako erabiliko baitira.

Argazki guztiak mailez bidali beharko dira infoinduma@yahoo.es helbidera "OROZKO

KLIK 2020" izenburua jarrita. Era berean, parte-hartzaile bakoitzak datu pertsonalak, hel- bidea, kontaktua eta erabilita- ko kamera modelo zehaztu beharko ditu, baita bilduma- ren izenburua ere. Irudiak JPG formatuan bidali beharko dira 1024x1024 pixeleko gutxienezko erresoluzioarekin.

Epailea argazkigintzan aditua den pertsona bat izango da eta irailaren 21ean jakinaraziko da ebazpena, udalaren webgunean. Irabazleak 300 euroko saria ja- soko du.

Arrankudiaga

Batu Elkarlaguntza Sarea sortu dute, gizarte arazoei “erantzun integrala” emateko

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Batu Elkarlaguntza Sarea sortu dute Arrankudiagako hainbat bizilagunek, Arrigorriaga, Basauri, Galdakao, San Miguel, Zaratamo, Ugao eta Zerberioko beste kide batzuekin batera. Herri horietan guztietan eragingo du ekimenak, eta gizarte arazoei “erantzun integrala” ematea izango du helburu.

“Klase-egitura, patriarkatua eta arrazismoa dira, gure ustez, egungo arazo sozialen oinarria. Horiek gainditzeko da, beraz, injustizia soziala gainditzeko bidea”, azaldu dute sareko kideek.

Baina, nabarmendu duteenez, “hankak lurrean” dituzte. “Nora goazen bezain argi dugu non gauden; egungo testuingurutik abiatzen gara”.

Bi ildo nagusi
Gauzak hala, “herritarren egungo bizi baldintzak hobetzeko” egingo dute lan, “mundu berri baten eraikuntzaren bidean”. Sarearen “autonomia politikoa” ere aldarrikatu dute, baina ez dute baztertzeko instituzio zein alderdiekin hainbat motatako harremanak garatzea.

Bi ildo nagusi jorratuko di-

tuzte lan-taldeek bidez: elikadura eta etxebizitza. “Emakume talde bat ere egongo da sarean, egindako lanketa guztietan ikuspegi feminista txertatzeko helburuarekin”, jakinarazi dute. Beste bi talde ere egongo dira sarean. Bata formakuntzaz arduratuko da eta komunikazioaz, aldiz, bestea.

Parte hartzeko gonbita
Sarean parte hartzeko gonbita luzatu dute egitasmoaren bultzatzaileek: “Sarearekin lan egin nahikobazenuke aipatutitugun arazoetakoren bat bizi duzulako edo bertan lan egin nahikobazenu gure helburuak konpartitzen dituzulako, jarri harremanetan 654821486 zenbaki edo batuelkar@gmail.com helbidearen bitartez”.

Sare sozialak (@batuelkar) eta webgunea (Batuelkar.eus) ere jarri dituzte abian, sarearen jardunaren berri emateko.

“Garai ilunak” datozela uste dute Batuko kideek: “2008ko krisiaren kolpea asimilatzen ari ginen honetan, krisi berria dugu ate-joka eta esperientziak erakutsi digunorkordaintzenuen kalte-ordainak, herri langileak hain zuzen”.

Gauzak hala, bide bakarra antolakuntza dela nabarmendu dute, “herriak bakarrik salba dezakeelako herria”.

Hainbat herritako kideak batu dira sarera. Batuelkar.eus

Okondo

Publikorik gabe egingo dituzte udalbatzak hemendik aurrera

Publikorik gabe egingo dituzte hemendik aurrera Okondoko Udal Osoko Bilkurak. Udalak azaldu du plenoetako aforoa %60a murriztu dela COVID-19a dela eta, eta zinegotziekin eta idazkariarekin ehuneko hori jada betetzen dela. “Egoera eta horri lotutako araudia aldatzen ez diren bitartean, ezin go da Okondoko Udalbatza Aretora sartu plenoak egiten ari diren bitartean”, ondorioztatu du tokiko erakundeak.

Urduña

Agroekologiaren Aldeko Hirien Sareko topaketan egongo da udala

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Agroekologiaren Aldeko Hirien Sareak urtero egiten duen topaketan parte hartuko du Urduñako Udalak, urriaren 1etik 3ra. “Esperientziak trukatzeko gune bat” izango dela azaldu du tokiko erakundeak: “Osasun-krisiak agerian utzi du elikadurak prebentziorako osasun-estrategia gisa duen garrantzia,

baita nekazaritzako elikagaien eredu industrialak artatu beharreko lehentasunetako bat dela ere”. Sarea osatzen duten hongoi udaletako ordezkariak gain, beste erakunde batzuetako kideak ere bertaratuko dira zita-ra: Trantsizio Ekologikorako eta Erronka Demografikorako Ministerioa eta Europako Batzordeko Osasun eta Elikagaien Segurtasunerako Zuzendaritza Nagusia, besteak beste.

BASOAN JOLASEAN

ORDUTEGIA:
ASTELEHENETIK OSTIRALERA
9:00etan haurrak jaso
13:00etan itzuli

TOKIA:
OLARTE AUZOA (Laudio)
Baserri inguruko **baso batean**
* Haurrak Luiaondon jasoko dira

ADINA:
2009-2016 urte bitartean
jaiotako haurrak

TXANDAK:
1. Uztailearen **13tik 17ra**
2. Uztailearen **20tik 24ra**
3. Uztailearen **27tik 31ra**
4. Abuztuaren **3tik 7ra**
5. Abuztuaren **10etik 14ra**
6. Abuztuaren **31tik** irailaren **4ra**

ASTE BAKARRA:
Bazkideak: **60€**
Ez bazkideak: **70€**

Aste gehiagotan apuntatzekotan MERKEAGO:
2 aste: Bazkideak: **110€**
Ez bazkideak: **130€**
3 aste: Bazkideak: **160€**
Ez bazkideak: **190€**
4 aste: Bazkideak: **200€**
Ez bazkideak: **240€**

* TALDE TXIKIAK SORTUKO DIRA
* COVID-19ARENGATIK EGINDAKO
SEGURTASUN PROTOKOLO GUZTIAK
KONTUAN HARTUKO DIRA

IZEN-EMATEA
EKAINAREN 8TIK AURRERA IREKITA
Izen-ematea egiterakoan **ordainketa egiteko bidea** azalduko da.
Leku mugatuak daude eta izen-emate ordenaren arabera gordeko dira plazarak.

Telefonoz
693 85 53 12 (Aritz)
(9:00etatik 13:30ak arte eta 17:00etatik 20:00ak arte)

Emaillez
hezkontza@aiaraldea.eus

Internet bidez
www.labur.eus/ faktoriaudalekuak2020

HARREMANETARAKO:
hezkontza@aiaraldea.eus
693 85 53 12

FAKTORIA

KOKORIKO

herriz herri

Aiara

2,2 milioi euroko aurrekontua izango du udalak aurtan

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Ekaineko Udal Osoko Bilkuran onartu dituzte Aiara udal aurrekontuak. EAJ eta Aiara Batuzek alde bozkatu zuten eta EH Bildu, aldiz, abstenitu egin zen. Oposizioeko taldeak argudiatu zuen aurtengo aurrekontuak iazkoen jarraipena direla eta ez direla oso parte hartzaileak izan.

Udal gobernuak azaldu duenez, 2.220.434,53 milioi eurokoak izango dira aurrekontuak eta orain arteko "zerbitzu eta proiektu guztiak" mantentzeko balioko dute, Gentza Alamillo alkateak ziurtatu duenez.

Arabako toki-erakundearen finantzaketa-funtsetik (FOFEL) datozen diru-sarrerak 295.384,29 euro inguru jaitsi dira. Gauzak hala, altxortegiko dirua baliatuko du tokiko erakundeak. "Aurreko urteetan egindako kudeaketak milioi erdi euro baino gehiagora (590.0000 euro zehazki) jartzeko aukera emango digu, aurtan Aiara egon daitezkeen behar guztiei aurre egiteko", azaldu du Alamillok. Gauzak hala, alkateak ziurtatu du aurtan egitekoak ziren "funtsezko proiektu guztiak" martxan jarriko direla.

Administrazio batzordeen urteko finantziarioa "blindatuta" dagoela adierazi du tokiko erakundeak. Gauzak hala, batzorde bakoitzak 136.000 euro jasoko ditu guztira. "Horrez gain, administrazio batzar bakoitzak 35.000

euro jasoko ditu obra txikiak egiteko eta kontzejuen egunerokotasunari aurre egiteko. Kopuru horri beste 35.000 euro gehitu behar zaizkio, udaletik kontzejui bakoitzera bideratzen direnak, proiektuak aurrera eramateko eta ordainsariak ordaintzeko", adierazi du Alamillok.

Diru-laguntzak

Bestelako diru partida batzuk ere barne hartzen dituzte aurrekontuek. 46.000 euro bideratuko dira Etxaurren Eskolako bi urteko gelako languntzaile baten eta psikologo baten soldata ordaintzera. Horrez gain, 5.000 euro bideratuko dira "Emakumeak Aiara historiaren bidez" programa garatzera, udalerriko emakume elkarteekin elkarlanean. Enplegua sortzea izango da tokiko erakundearen lehentasunetako bat. "Administrariaren eta langileen lan-poltsa sortu eta eguneratuko da", aurreratu du Alamillok; "ildo beretik, administrazio orokorreko teknikari lanpostu bat deituko da, udalaren barne lana arintzeko". Beste aldetik, 10.000 euro baliatuko dituzte ikastolako lanak egiteko. Udal-igerilekuetako aldageletako estalkia ere eraikiko dute. Bestetik, hainbat diru-laguntza emango zaizkie udalerriko elkartei, ASASA-Mi kasu. Alamillok ziurtatu du aurrekontu horien bidez nahikoa baliabide ekonomiko egongo direla "aiatararren bizi-kalitatea bermatzeko".

Artziniega

Udal liburutegia irekita dago berriz

Testua
Izar Mendiguren Cosgaya

Berriz ireki dute Artziniega udal liburutegia. Ordutegia 9:00etatik 15:00ak artekoa izango da, astelehenetik ostiralera artean beti ere.

Baldintza batzuk bete beharko

dituzte erabiltzaileek: eskuak gel hidroalkoholikoarekin garbitzea eraikinera sartu aurretik, maskara jartzea eta bi metroko segurtasun tarte mantentzea.

Aforoa, baina, mugatua izango da: soilik 6 lagunek izango dute irakurtzeko edo ikasten egoteko parada.

Amurrio

555.275 euro bideratu dituzte gizartea babesteko eta ekonomia suspertzeko planera

Testua
Izar Mendiguren Cosgaya

"Amurrion bizi" programa aurkeztu du Amurrioko Udalak. Tokiko merkataritza sustatzeko zenbait ekintza eta partida zehaztu dituzte. Orotara, 555.275€ bideratu dituzte gizartea babesteko eta ekonomia suspertzeko plan integralera.

"Irudiak, sentimenduak eta bizipenak" bildu dituzte horretarako ikus-entzunezko batean, besteak beste. Hala ere, spot hori Amurrioko Udalaren kanpaina berriaren euskarrietako bat baino ez da. Josune Irabien Marigorta alkateak azaldu duenez, 555.275€ bideratuko ditu tokiko erakundeak gizartea babesteko eta ekonomia suspertzeko plan integralera. "Amurrion bizi" leloa jarri diote kanpainari, eta bi ardatz ditu: herritarren erdigunean jartzeko (46.675€) eta, bestetik, ekonomia suspertzeko (508.600€).

"Bizitako egoerak irakaspen ugari utzi ditu. Ardatza herritarren inplikazioa izan behar da", erantsi du Irabienek, "laguntza edo babesik handiena amurriarra da". Amurrio Trailekin batera osatutako sarea jarri du adibidetzat alkateak: "1.000 dei baino gehiago egon dira Amurrio Trailekin abiatutako dinamikan. Gainera, maskarak etxetik etxera banatu dituzte postaz bidali beharrean".

Horrez gain, herritarrei arreta psikologikoa eskaini zaie konfinamendu garaian. Ildo beretik, larrialdi egoerarako diru-laguntzak eraginkortu dituzte, prozesua azkartzeko mekanismoak bilatuta. Halaber, aisialdiari begira, korona-

Josune Irabien eta Txerra Molinuevo, programaren aurkezpenaren. Aiaraldea.eus

birusarekin lotutako marrazkietatik txapelketa antolatu ditu udalak, "eta solasaldiak antolatu dira edadetuentsako, isolamenduan ariketa fisikoa egiten jarraitzeko". Bestalde, Herritarrentzako Arreta Zerbitzua eta webgunea indartu dituzte, gobernu buruaren esanetan, edota liburutegiko dinamika erabiltzaileen iritziak jasota berritu dute. Guzti hori gauzatzeko 46.675€ bideratu dira.

Tokiko merkataritza

Kanpainaren bigarren ildoak tokiko merkataria dituen oinarrian. Bono sistema ezartzea du buruan tokiko erakundeak, "baina 20.000 euroko partida beranduagorako gorde dugu, akaso beste garai batean izango baita beharrezkoagoa". Hala ere, online salmenta prestatu dute, Amurrio Antzokiko sarrerak modu horretan eskuratzeko aukera egon dadin aurrerantzean, besteak beste.

Horrez gain, udako asteburuetan kultur jarduerak antolatuko

dituzte, aforoa mugatuta bada ere. Langabeziari aurre egiteko, berriz, 100.000€ gehiago gordeko dituzte, baita Larrialdi Zerbitzuetarako diru-laguntzetan ere. "San Anton plazako merkatuko tasak ere etengo ditugu; 38.000€ izanik, laguntza garrantzitsua da". Bestetik, itxita egon diren komertzioetan zabor tasa bertan behera utziko dute.

Zaintzarako laguntzak

Bestalde, kontziliazioaren afera karri dute mahaigainera: "Guraso bakarrak, bikoteak... eskolen itxierak eragin nabarmena izan du zaintzan. Udalekurik ez denez egongo, familia unitateentzat 50.000 euroko laguntza eskainiko dugu, zaintza zerbitzua kontratatu ahal izateko martxotik uda amaiera arte".

Etxeko langileen egoerari ere jarri dio arreta udalak: "Alderdi politikoen ekarpena izan da, eta 10.000€ jaso ditugu sektore honetako pobrezia erantzuteko".

70 eguzki-panel jarriko dituzte Amurrioko eraikin publikoetan

Testua
Julen Solaun Martinez

Autokontsumoa bermatzeko eguzki plakak instalatzen ari da Amurrioko Udala hiru eraikin publikotan. Lanek, guztira, 70.000 euroko kostua izango dutela aurreikusi du tokiko

erakundeak. Europar Batasunak 33.250 euro emango ditu laguntza moduan.

Lehenengo eraikina El Refor izango da. %20-22ko ordezkapen energetikoa lortu nahi dute bertan, eta 15.970,79 euroko kostua izango dute lanek.

Bigarrena Lucas Rey esko-

la publikoa izango da, %15eko ordezkapenarekin. E-Block Energy Trade SL enpresak egingo du moldaketa 8.975,78 euroren truke.

Hirugarren eta azken lana Zabaleko ikastetxean egingo da 5.015 kWp-ko instalazioa jarrita.

publizitatea

merezi
duzun
herria

ehbildu

maddalen

ZURE LEHENDAKARIA

erreportajea

Aiaraldeko ikasleak, ezohiko selektibitate proba baten aurrean

Aiaraldeko ehunka ikaslek egingo dute Unibertsitatera sartzeko proba-Selektibitatea bezala ezagutzen dena-. Datorren uztailaren 6tik 8ra bitartean egingo dituzte azterketak, eta hilaren 20tik 22ra bitartean izango da bigarren deialdia.

Koronabirusak ez ditu probaren datak soilik aldatu. Azterketak egiteko espazioak ere moldatu dituzte, besteak beste. Eskualdeko hiru ikaslerekin hitz egin dugu azterketen prestaketa zer moduz daramaten jakiteko.

“Azterketen data atzeratu izana ez da onuragarria izan”

JONE URRUELAK LEHEN HEZKUNTZAKO GRADUA EGIN NAHI DU GASTEIZEN, ETA HORRETARAKO AURKEZTUKO DA SELEKTIBITERA.

Nola daramazu selektibitatearen prestaketa? Zeintzuk dira zure asmo eta aurreikuspenak?

Beno, aurrera doa pixkanaka. Hasieran pentsatzen nuen egoera honen ondorioz selektibitatearen data atzeratuko zenez, onuragarria izan zitekeela edo behintzat alde ona aterako niola. Baina ez. Izugarrizko nekea sumatzen dut, eta baita interes falta ere. Eta orain, data beldurgarriak hurbilago daudela, estres ikaragarria.

Hurrengo urtean, nire asmoa da Lehen Hezkuntzako gradua ikastea, hirueleduna, Gasteizen. 9,3ko nota lortu behar dut horre-

tarako. Hala ere, goi mailako zikloetan ere eman dut izena, batek dakielako selektibitatean zer gertatuko den.

Nola ari zara zure burua antolatzen ikasteko?

Momentuz ez daukat errutina finkorik, ikastea besterik ez. Egunean bertan gorputzak eskatzen didana ikasten dut baina data hurbildu ahala imajinatzen dut gertatzen zaidanarekin gogorrago jarriko naizela. Selektibitatearen mamuarekin askotan geure buruak gehiegi presionatzera jotzen dugu ikasleok, ni neu barne, bai-

na ez da batere osasungarria. Ikasi behar da, bai, baina mundua ez da selektibitatean bukatzen, ezta beste edozein azterketan ere.

Koronabirusaren krisiak nola-ko eragina izan du zure ikasketen prozesuan?

Esan bezala, hasieran egoera honen alde ona ateratzea posiblea zela pentsatzen nuen, denbora hobeto antolatzeke batez ere. Baina guztiz kontrakoa izan da. Goizean esnatzen nintzenetik gauean lokartzen nintzena arte, klase telematikoa, lanaketa egiteko gehiago izan ditugu. Biga-

rrren batxilergoa, berez, ikasturte oso gogorra da eta egoera honek are gogorragoa bihurtu du. Gainera, koronabirusaren krisiaren ondorioak ez dira horretara mugatzen, hirugarren ebaluaketako edukia selektibitatean sartzen delako. Telematikoki eta modu txarrean emandako eduki berbera.

Zure ustez, selektibitatea modu egokia da ikasleak unibertsitateari begira ebaluatze-ko? Zergatik?

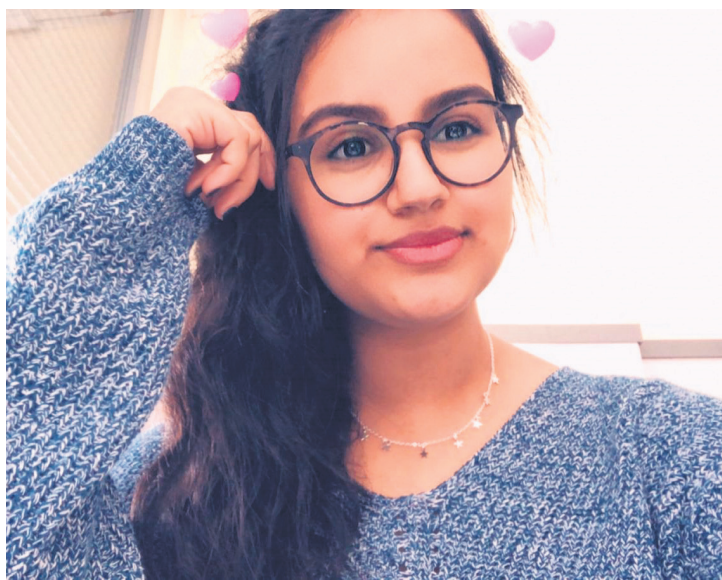
Ez, inolako dudarik gabe. Bi urte ematen ditugu etengabe ebaluatzen. Batxilergoa nahikoa

izan beharko litzateke unibertsitatera joateko. Azterketa bat gehiago dela esaten digute, gu lasaitzeko asmoarekin edo, baina ez, ez da azterketa bat gehiago.

Bi urteetan zehar egindako lan guztia zakarrontzira bota dezakeen azterketa da, ikasleak lehia-kortasunera, indibidualizazio-ra eta presiora kondenatzen gaituen azterketa. Selektibitatea “no es lo que hay” eta ez dago egiteko inolako beharrik.

Nire ustez, salbuespen egoera hau izan beharko litzateke selektibitatea behin-betiko kentzeko momentua.

“Urduritasunak hor jarraitzen du, azken hilabeteetan izan dugun prestakuntza faltagatik”

DATORREN IKASTURTEAN FILOLOGIA INGELESA EDO HAUR HEZKUNTZA IKASTEKO PRESTATZEN ARI DA SELEKTIBITATEA **NANDY AHMEDOU**.

Nola daramazu selektibitatearen prestaketa?

Egia esan, selektibitatearako prestakuntza nahiko ondo ari naiz egiten. Baina, hala ere, urduritasunak hor jarraitzen du, azken hilabeteetan izan dugun prestakuntza faltagatik. Datorren urtean filologia ingelesa edo haur hezkuntza ikastea pentsatu dut. Eskatzen didaten nota hain altua ez bada ere, besteen prestakuntza bera behar dut.

Nola ari zara zure burua antolatzen ikasteko?

Ez dut errutinarik, egunero asko aldatzen delako. Egun bakoitzean dudana gogoaren arabera, gehiago edo gutxiago ikasten dut. Gainera, ordutegi bat daukat, eta bertan, funtsean, zer irakaskai eta zati ikasi zehazten dut, eta egunero hori prestatu behar dut.

Koronabirusaren krisiak nola eragina izan du zure ikasketaren prozesuan?

Uste nuena baino konplikatuagoa izan da. Mundua gelditua bazen ere, guk betebeharrak

berberekin jarraitzen genuen. Hasieran, nahiko zaila zen eskatzen zen erritmoari eustea, dena nahiko berria baitzen.

Denborarekin erritmora ohi-tzen joan ginen, baina, hala ere, egoerak nahiko surrealista izaten jarraitzen zuen.

Zure ustez, selektibitatea modu egokia da ikasleak unibertsitateari begira ebaluatze-ko? Zergatik?

Nire ustez, ez. Funtsean, 3 egunetan epaitzen ari dira zure etorkizuna. Buruz ikasi behar duzu, zure bizitza horren mende balego bezala, gero idazteko eta, azterketa egin ondoren, zuzenean dena ahazteko. Gainera, egun txarra izan dezakezu eta horrek dena zapuztuko dizu.

Nik uste dut askoz gehiago balio beharko lukeela zure batxilergoko batez bestekoak. Batxilergoak %60 hartzen badu ere, oraindik ez da nahikoa, ez baita 3 egunetan egin beharreko zerbait, urteak baitaramatzazu prestatzen. Horregatik, selektibitateak are gutxiago balio beharko luke.

“Oso zaila da ikasleak ebaluatzea hiru egunetan egiten den azterketa batean”

JOSU JON ETXEBARRIAK NOTA ALTUA ATERA BEHAR DU SELEKTIBITATEAN, FISIKA IKASI NAHI BAITU.

Nola daramazu selektibitatearen prestaketa?

Denbora asko izan dugu kurtsoa bukatu zenetik selektibitate arte. Beraz, patxadaz ikasten joateko aukera izan dut. Dena den, beti dago urduritasun puntu bat. Nik fisika egin nahi dut eta ia 12ko nota ater behar dut.

Nola ari zara zure burua antolatzen ikasteko?

Nik gehien egiten dudana azterketak egitea da. Horrela praktikatzen duzu, eta teoria behar baduzu, begiradaxoa botatzen diozu apunteei. Dena den, historia "to-

txo" handia da eta orain, azterketarako gutxi falta denean, egunero gai batzuk ikasteko plana egin dut.

Koronabirusaren krisiak nola eragina izan du zure ikasketaren prozesuan?

Egia da 3. ebaluaketa arraroa izan dela, irakasleekin harreman gutxi geneukan. Irakasle asko laguntzeko prest egon ziren email edo bidetokien bidez. Baina norberak bere erritmoa eraman behar izan du. Nik etxean ez dut arazorik izan, baina batzuek etxean duten egoera ez da ona. Desberdintasun horiek eragina izan dezaketela uste dut.

Zure ustez, selektibitatea modu egokiada ikasleak unibertsitateari begira ebaluatze-ko? Zergatik?

Nire ustez oso zaila da ikasleak ebaluatzea hiru egunetan egiten den azterketa batean. Garrantzi handia dauka urduritasuna menperatzeak, baina edonork izan dezake egun txarra eta hanka sartu.

Nik garrantzi handiagoa eman gion nioke ikasturtean ateratako notari. Dena den, ez nuke azterketa kenduko, ikastetxe bakoitzak ebaluatze-ko irizpide desberdinak dituelako eta agian zentro batzuetan ikasleei nota altuagoak jartzen dizkietelako.

Maskararekin betaurrekoak lurruntzen zaizkizu?

ESAN AGUR LURRUNARI

Hobeto ikusi
Hobeto bizi

Elxondo 1,
Amurrio
T. 945 892 422

Batzalarrin 3,
Laudio
T. 944 042 286

Barria Kalea 5,
Urduña
T. 945 384

www.luynadopticos.com

erreportajea

Udako ekintzak, eredu eta espazio berriez bla

COVID-19a dela eta, egoera berrietara egokitu behar izan dituzte eskualdeko elkarteek uda honetarako planteatuak zituzten jarduerak, segurtasun neurriak betetzeko. Lege aldetik zailtasunak topatu arren, haur zein gazteentzat orotariko egitaraua prestatu dute udalek eta eragileek.

Testua **Izar Mendiguren Cosgaya**

Uda bitxia izango da aurten-go, koronabirusa ekiditeko segurtasun neurriengatik batik bat. Agertoki horretan egin behar izan dute tokia eskualdeko zenbait eragilek. Batzuek euren jarduerak eten behar izan dituzte. Beste batzuek, berriz, garai berrietara formatu aldatetarekin egin dute salto.

Ezbairik gabe, nabarmen eragin du COVID-19ak udako jardueren antolaketan. Akanpadak, abentura irteerak... Orotariko ekintzak eskaini izan dira orain arte bailaran. Alabaina, "oztopo" ugari topatu dituzte ohiko moduan gauzatzeko.

Mendiko Lagunak eta Amurrio Aisia Skaut Taldeak, esaterako, euren zeharkaldiak

baztertu dituzte. Jorge Menoyo Amurrio Aisia Skaut taldeko ki-dearen hitzetan, legearen trabek eragindako erabakia izan da nagusiki: "Elkartea garenez, gure sarrera gehienak diru-laguntzak eta familienak dira, eta ezin ditugu eskatutako segurtasun neurriak bermatu".

Akanpalekua prestatzen dute urtero, zelai bat alokatuta. "Garbiketa neurri zorrotzak, musukoak... Oso neurri zorrotzak dira bete beharrekoak, eta ezin ditugu uneoro bermatu komunen garbiketa edo horrenbeste gel hidroalkoholiko erostea", dio. Horrez gain, "arrisku egoeran dauden pertsona" asko dituzte taldean, eta ekimena gauzatzeko horietako batzuk alboratzea suposatuko lukeenez, nahiago izan dute atzera bota.

Garraioetan ere ez ohiko iru-

diak utziko ditu aurtengo udak. Izan ere, musukoak erabiltzeaz gain, autobus bikoitzak eskatu beharko dituzte antolatzaileek, "eta bi autobus guretzat garestiegi dira", erantsi du amurriorarak. Kanping dendak dira euren ezaugarrietako bat, eta lo lekua ere aldatu beharko lukete jarduerari eusteko: "Akanpalekuetako dendetan pertsona bakarra sartu ahalko da. Beraz, txikiak kanpo geratzen dira, beldurreratik ezingo lukete eta".

Jorge Menoyoren aburuz, 42 urte daramatza taldeak udako jarduerak antolatzen: "Boladaka doa, baina batzuek 80 lagun joan ohi dira akanpadara, 22 monitore". Aurreratu duenez, ikasturteari amaiera emateko ekintzaren bat antolatzera mugatuko dira hilabeteotan.

Elkarte batzuek bertan behera utzi dituzte udarako aurreikusitako jarduerak, segurtasun neurriak betetzeko baliabide ekonomiko nahikorik ez dutelako

Kirol eskaintza

CD Laudio, multikirol udalekuak antolatuko ditu uztailearen 6tik aurrera, eta Laudio Tennis Klubak 4 orduko udaleku irekiak. Andoni Agirretxe arduradunak azaldu du "aurreko urteetako arrakasta ikusita" egokitu direla egungo egoerara: "Beti izan ditugu talde txikiak, beraz, ez dugu arazo handirik topatu". 8-10 laguneko taldeak osatuko dituzte: "Hau gure hirugarren urtea da. Lehenbiziko urtean 4 begiralerekin hasi ginen, eta orain maximoan gauden, 60 lagun eta 6-7 entrenatzaileekin".

Eskualdeko haur eta hezitzaileak dira partaide gehienak, Agirretxeren aburuz: "Gehienbat Laudiokoak dira baina badira Amurrio, Luiaondo, Murga eta Artziniegako umeak ere.

erreportajea

Entrenatzaileak ere eskualdekoak dira". Bost orduraz elkartuko dira egunero Gardeako tenis pistan: "Bi orduraz egongo gara tenisean, kirol anitzetan bat eta ingeles klaseetan beste bat. Horrez gain, batzuetan padela eta herri kirolak eskainiko dizkiegu". 9:00etatik 14:00ak arte elkartuko dira Laudion.

Rock udalekuak

Orozkon, berriz, formatu berri bat abiatu dute: Udarock. 7-16 urte artekoentzat kultur udalekuak izango dira Olabarri Andikoa auzoko baserri batean garatuko dituztenak. Xitxo Yantani bateria-jotzaile zein Eriz Perez gitarra-jotzaileak gidatuko dituzte saioak. "Orain arte Bilborocken egiten ziren, baina aurren Orozkon izango dira", azaldu du Eriz Perezek. Astebeteko txandetan musika taldea sortzen saiatuko dira, "eta abestiren bat jotzen".

Natura eta sorkuntza erdigunean jarriko dituzte, sustatzaileren esanetan: "Udalekuen helburua rockaren inguruan ekinga ezberdinak egitea da. Adibidez, Xitxok perkusioa irakatsiko die, munduko perkusioak eta horrelakoak jorratuko ditu-

gu. Nik, berriz, armonia eta talde lanak egingo ditut". Jolasarekin bateratuko dute goiza.

Esperimentu berria izanagatik, hiru asteko jarduna aurkeztu zuten, eta dagoeneko bitxandak bete dira: "Esperientzia pilotua izatea nahi dugu, eta hurrengo urteetan egurra ematea".

Udal jarduerak

Kultur, kirol edo hezkuntza eragileetatik harago, eskualdeko udalek ere plazaratu dituzte uztaila eta abuzturako euren programazioak. Erakunde guztiek azpimarratu dute segurtasun eta osasun baldintzak zorrotz beteko dituztela.

Urduñak 4 jarduera egingo ditu, baita gazteentzako irteerak ere. Zehazki, Sopuertabenturara, Sobronera eta paintball zelaira izango dira txangoak, baina 10-16 urteko gazteei zuzenduta egongo dira soilik.

Artziniegan, berriz, "udako gazte ekintzak" planteatu dituzte. Astelehenetik ostegunera luzatuko dute plangintza, 10:00etatik 12:00etara. "Parte hartzaileek jarduerak egin bitartean prebentzio neurriak bete beharko dituzte", oharrean

Segurtasun distantziak bermatzeko beharraren ondorioz, ohikoan baino pisu gehiago izango dute aire librean garatutako jarduerak

Orozkora mugitu dituzte Bilborock aretoan egin ohi ziren rock udalekuak, espazio zabalen beharrak bultzatuta

zehaztu dutenez. Natura-ingurunea ezagutzea eta euskaren erabilera giro informalean sustatzea izango dute helburu. Hargatik, uztailako asteartean bisita gidatuak eskainiko dituzte, eta ostegunetan Artziniegako ibilbideetan barrena arituko dira. Ortugintza, jolasak eta ping-pong txapelketa ere txertatu dituzte eskaintzan.

Arrankudiaga-Zollon "aisialdiko jarduerak" osatu dituzte, ohiko udaleku irekien ordeaz. Txutxi Ariznabarreta alkateak jakinarazi duenez, uztailaren 2tik 17ra izango dira 3-13 urte bitartekoentzako ekintzak, 10:00etatik 13:30era.

Amurrión, "Kultur tantek" bustiko dute uda, zenbait jarduerari esker. Horien artean daude zinema, kontzertuak eta antzerki emanaldiak. Hain zuzen, ostegunero antolatuko dute ekitaldiren bat. Aurreratu dutenez, abuztuan "Amurrio's got talent" programa egingo dute.

Laudion, aldiz, ez da udalekurik egingo, baina "Kultuda" ekimena abiatu dute uztailan. Hala, ostiral eta larunbatetan emanaldiak lotu ditu udalak. Zehazki, ostiraletan zinema

aterako dute kalera, eta larunbatetan bestelako arte diziplinak: magia ikuskizunak, kale antzerkiak, kalejirak edota kontzertuak. Guztiak, baina, kalean eta espazio irekietan gauzatuko dira. Orozkon, Okondon, Arakaldon eta Aiaran ez dute aparteko programaziorik prestatu. Informazio eguneratua Aiaraldea.eus webgunean egongo da eskura.

Natura, jolasgune

Julen Reketa mendi gidariak "Ur-muga" proiektua jarri du abian, Euskal Herria mendirik mendi zuzeneko musika kontzertuekin uztartzeko egitasmoa. 19 eguneko zeharkaldia izango da, eta Aiaraldea izango du abiapuntu. Hain zuzen, lehen etapan -uztailaren 14an- Angulo eta Urduñako portuak lotuko dituzte 7-8 orduko ibilaldian. Tartean, Urieta, Eskutxi eta Iturrigorri tontorrek zapalduko dituzte. Gainera, Iturrigorriko puntan kontzertua eskainiko dute Maider Zabalegik, Flavio eta Hari laukoteak.

Kokoriko Hezkuntza Faktoriako kideek Luiaondoko basoa hautatu dute udalekuak eskaintzeko.

Haur eta gazteentzako hainbat jarduera egingo dira Aiaraldean uztailan eta abuztuan. FOKU agentzia, Kirikiño, Udarock, Aisia Eskaut Taldea eta Audioko Tenis Kluba

erreportajea

Harrera familiak, urtebetez umezurtz

Koronabirusa dela kausa, Aiaraldeko harrera familiek ez dituzte Bielorrusiako edota Saharako umerik jasoko uda garaian. Egoerak larritasuna areagotu die Bikarte zein Eutsi Sahara elkarteei.

Testua **Izar Mendiguren Cosgaya**

Udaro hamarnaka haur dira euren osasuna hobetzeko eskualdeko harrera familietara jotzen dutenak. Bikarte eta Saharari Eutsi elkarteak dira bailarako familia egonaldiak kudeatzen dituzten eragileetako bi. Konfinamenduak, baina, asmoak eten dizkie. Aurten ez da Aiaraldera Saharako ez Bielorrusiako haurrik etorriko. Zer nolako eragina du horrek ume horiengan?

Europar Batasunaren aginduen zain egon da Belen Carbalho Bikarte elkartearen lehen-

dakariordea, “zein lurraldek ahalko duen herrialdez mugitu jakiteko”. Uztaileko lehen hamabostaldira arte ez dute baztertuko Bielorrusia eta Errusiako lagunak etortzeko aukera: “Gure asmoa abuztuan hiru astez behintzat ekartzea da”. Foru Aldundien eta gobernu erakundearen babesa dute horretarako, “mugak irekitzekotan tramitazioak egiteko denbora edukitzea”.

16 ume izango dira kasu horretan Aiaraldera bertaratuko direnak, hasieran gehiago baziren ere. “Lan kontuengatik harrera familiak gutxitu dira”, zehaztu du. Araban, Bizkaian

eta Gipuzkoan orotara 52 pertsona lagunduko dituzte, Bikarteren bidez.

Umeak, egoera larrian

Pandemiak eragindako kaosari beldurrez begiratzen dio Carbalhok, ez bairik gabe: “Harrera familiak kezkatuta gaude hainbat arrazoiengatik: umeen osasunagatik batetik, eta bestetik kutsatzekotan euren jaioterrietan ez daudelako behar beste baliabide”. Horri, iritsitako informazio murrizta gehitu behar zaio, “batez ere Bielorrusian, non lehendakariak vodka edateko aholkatu duen COVID-19ari aurre egiteko”. Herrixka

Uztaileko lehen hamabostaldira arte ez dute baztertuko Bielorrusia eta Errusiako lagunak etortzeko aukera. 16 ume bertaratuko lirateke guztira

askotan ez dute urik-putzuetatik eratorritakoa bakarrik eta ondorioz, garbiketa neurriak ezin dituzte bermatu, Bikarteko kidearen esanetan. “Oso zaila da izurritea eta kutsatzea kontrolatzea ez bazaie horretarako materialik ematen”.

Gainontzeko herrialdeetan moduan, eskolak eten dituzte Bielorrusian eta Errusian ere, kontaktuak saihesteko, “nahiz eta askotan ahazten zaien, edota ez zaien posible”.

Zergatik da garrantzitsua, ordea, Euskal Herriratzea? Batetik, Txernobilgo istripuan eragindako gunetik ateratzen direlako, “eta horrek osasuna

erreportajea

hobetzea dakar hemengo klima eta elikadurari esker". Bestetik, udan Aiaraldeko haurrekin jolastean duten gozamenagatik: "Han zaintzan eta etxean ardura handiak dituzte, kasu askotan duintasunez bizirauteko baliabiderik ez duten gurasoei bizi dira, eta matxismoa eta alkohola oso errotuta daude bazter guztietan. Guzti horrek eragin oso negatiboa du euren hazkuntzan. Eta horri janari eta baliabide eskasia gehitu behar zaio, egunerokotasuneko funtsezko gauzak".

Urtebete igaro dute bailarako lagun eta familiekin umeak aireportuan jasotzea amesten: "beraiekin hitz egiten dugun aldiro gurekin egoteko zenbat egun falta diren galdetzen dute". Lehendakariordearen aburuz, ezinbestekoak dira harrera familien arreta eta maitasuna eguneroko bizipenei buelta emateko.

Sendiei jarraitu beharreko pautak zehatzak helarazi dizkiete Bikarteko kideek, umeak eta beraiek arriskutik urruntzeko

Hori dela eta, esperantzari eusten diote Bikarteko familiekin oraindik. Jarraitu beharreko pautak zehatzak helarazi dizkiete familiei, umeak eta beraiek arriskutik urruntzeko. "Ez dakigu noiz etorriko diren, baina argi dugu ez zaizkiela faltako gure babesa eta maitasuna eta eskura ditugun baliabideak", erantsi du, "arduraz eta ilusioz".

Saharako egoera

Saharar herriarekiko elkartasun handia erakutsi du eskualdeak, halaber. Horren adibide dira RASDen Lagunak elkarrekin antolatutako karabanak. Umeen udako egonaldiaz, baina, Sahara Eutsi elkarteak arduratzen da. "45 ume etortzekoak ziren Arabara, horietatik 8 Aiaraldera", adierazi du Arantza Sadabak. Egungo egoeragatik, ordea, ezingo dute bertaratu. "Umeen eta familien osasuna da garrantzitsua", erantsi du.

Prebentzio guztiak gutxi dira, Sadabaren aburuz, errefuxiatu

kanpamenduetan "egoera larrian" bizi direlako.

Kanpamenduak itxi izan dituzte jendea konfinamendu garaian kontrolatzeko. Hala dio, behintzat, Sahara Eutsiko kideak: "Gu bezala haime-tatik atera gabe egon behar izan dira, baina guk ditugun erraztasunak gabe: eskola bari eta abar". Dena den, harremanak mugatzeko eta eskuak garbitzeko informazioa heldu zaie, jakin duenez. Euskal Herriarekiko harremana, baina, ez dute eten: "Egoerak arduratu arren, denbora oro egon dira gure zain, lagunak egoera jakin nahian. Eskuzabalak dira, nahiz eta beldurra izan".

Udako bidaiak bertan behera geratu direnez, Saharako haurrek basamortuko tenperaturei egin beharko diete aurre

Udako bidaiak eta indarberritzerik gabe, oso urte gogorra izango dute, Sadabaren ustez. Udako basamortuko tenperaturei egin beharko diete aurre, besteak beste, "eta Euskal Herriko familia eta lagunak ikusi gabe egon beharko dira".

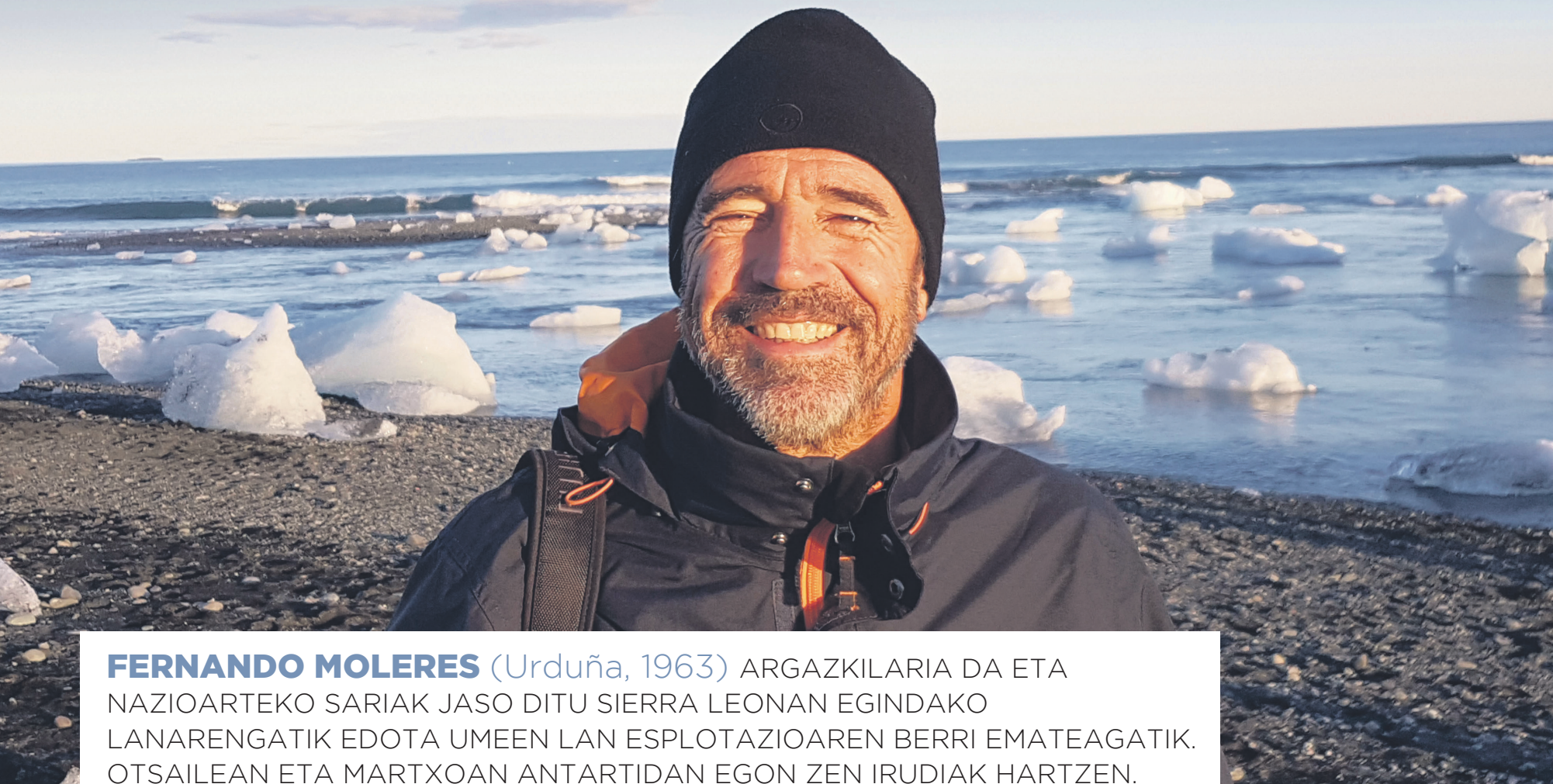
Hargatik kezka larritz bizi dute aste hauek Sadabak: "Beldurra daukagu. Ezin dugu ahaztu beraien 'konfinamenduak' urte asko daramatzala, lau hamarkada baino gehiago daramate egoera larrian. Gure beharra dute". Horregatik, ez du 2021ko udan elkartzeko esperantza galdu, "gure beharra daukate, eta espero dut amets gaizto hau ahalik eta lasterren amaitzea".

Dozenaka haur bertaratu ohi dira udan Aiaraldera Bieloerrusia edota Saharatik. **Bikarte eta Aiaraldea.eus**

kultura

“Argazkilaritzaren alde estetikoa ez zait interesatzen, kontatu nahi dudana baizik”

FERNANDO MOLERES (Urduña, 1963) ARGAZKILARIA DA ETA NAZIOARTEKO SARIAK JASO DITU SIERRA LEONAN EGINDAKO LANARENGATIK EDOTA UMEEN LAN ESPLOTAZIOAREN BERRI EMATEAGATIK. OTSAILEAN ETA MARTXOAN ANTARTIDAN EGON ZEN IRUDIAK HARTZEN.

Testua
Altor Aspuru Saez

Izatez, erizaina izateko ikasi zenuen. Nola bukatu zenuen argazkilari profesionala izaten?

Bi ogibideak lotzen dituen, agian, honakoa da: zure burutik ateratzen zarela apur bat, eta bestelako errealtateekin lan egiten duzula. Argazkigintzaren barruan bide ugari dago. Interesa pizten zidana ez zen alde estetikoa, kontatu nahi nuena baizik.

Zure lanaren zati handia eskubide urraketetan zentratzen da. Sierra Leonako adingabe espetxaratuei buruzko lana oso ospetsu bilakatu zen.

Lizzie Sadinek egindako erakusketa ikusi nuen Perpiñango Visa jaialdian, munduko kartzeletan dauden adingabeei buruzkoa. Madagascarko espetxeei buruz ikusi eta irakurri nuenak hunkitu ninduen. Gogoratzen dut lan horren ostean ez nuela erakusketa gehiago ikusi nahi, buruak eztanda egin behar zidan eta kalera atera nintzen paseatzera.

Etxera heltzean ekin nion informazioa bilatzeari Afrikako espetxeetan dauden umeei buruz. Sumatu nuen lekukotza ugari zegoela, baina oso irudi gutxi. Informazioa bilatu nuen gaia ikertzeko eta argazkigintza beka eskuratu nuen gero. Proiektuaren garapena erronka izan zen, ez nekien nondik hasi eta beldurra ematen zidan errea-

litate horri aurre egiteak. Hainbat hilabetez bilatu nuen modua Afrikako espetxeren batean sartzeko: Gurutze Gorriaren, Save the Childrenen, Amnesty Internationalen edota erakunde erlijiosoen bidez. Hala ere, ez nuen ezer lortu. Glena Gordon argazkilaria lortu zuen ni harremanetan jartzea Sierra Leonako kartzela eta justizia sistemari buruz unibertsitate ikerketa egiten ari zen lagun batekin.

Kolonia garaiko presondegia da Pademba eta 1.300 pertsona baino gehiago pilatzen dira bertan egoera izugarri latzean. Ni egon nintzenean ez zegoen urrik, bakarrik apur bat edateko. Ez zegoen aukerarik garbitzeko, ura merkatu beltzean erosita ez bazen. Halaber, ez zegoen botikarik, ezta osasun zerbitzurik ere, dirua izanda soilik. Hasieran beldur nintzen zerbait gertatuko ote zitzaidan, egoera oso muturrekoa baitzen. Zorionez, erizain izan nintzenez, botika pilo sartu ahal nituen.

Sierra Leonako lana 2010ean egin nuen, eta ikusi nuen zabalduetako irudiek ez zutela aldatu lege kontrako den egoera hori; adingabeak egotea helduen espetxeetan, epaiketa justua izan gabe. Herrialdeko lekeen kontra dagoen ezohiko egoera da hori. Hortaz, 2012an Sierra Leonara itzuli nintzen jakiteko nola zeuden bi urte lehenago irudietan jasotako adingabeak. Legearekin gatazkak izandako adingabeak laguntzeko programa abiatu nuen, 2010ean espetxean ezagututakoekin hasita. Horietako batzuk Freetown hiriburuan topatu nituen. Egun proiektuak aurrera jarraitzen du, eta Freetowngo adingabeen eskolan zentratzen da.

Beste proiektu batean umeen lana izan zenuen hizpide. Islatutako egoeren artean, zeinek hunkitu zintuen gehiago?

Txundigarriena umeen lana umeen esplotazioa bilakatzen duten baldintzak dira. Askotan 14 edo 16 orduko lanaldiak egiten dituzte, atsedenerako egunik gabe, ardura arriskutsuak betetzen... Hala ere, gehien mintzen zaituena da ikustea psikologikoki txarto tratatzen dituztela, emozionalki txikitzen baitituzte. Eurek ahalegina egiten dute euren lana aitortu dezaten.

Edonola ere, aintzat hartu beharra dago euren errealtatea eta hemengo oso bestelakoak direla.

Azkenaldian ingurugiroari erreparatu diozu eta horrek Antartidara eramán zaitu otsailean eta martxoan. Zer egin duzu bertan?

Bidaia horretan bertan lan egiten duten zientzialariek egon nahi nuen, bisitatu nuen zientzia basean, hain zuzen. Ezagutu nahi nuen gertutik eurek zer ikertzen duten euren lanetan munduko klima aldaketari buruz. Arazo hori uste baino askoz larriagoa da; ekosistema asko kaltetzen ari dira gehiegizko erregai fosilen erabilera dela eta.

Elkarriketa osoa Aiaraldea.eus atarian dago.

kultura

Idazle audioarraren liburu ezagunena argitaratu zuen Txalapartak duela 37 urte: *Con Sandino en Nicaragua*.

Belaustegigoitiaren *Euzkadi en llamas* liburua argitaratu dute berriz

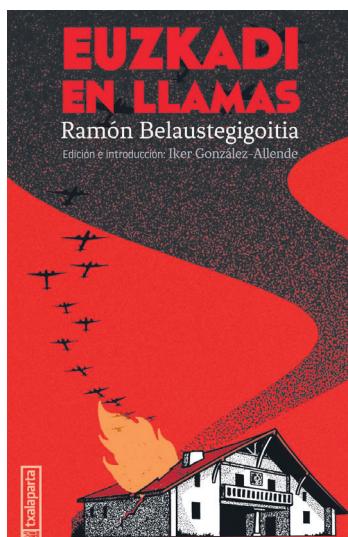
Testua
Txabi Alvarado Bañares

Ramon Belaustegigoitiaren *Euzkadi en llamas* liburua berrargitaratu du Txalapartak. Guda Zibilean girotutako eleberria da. 1938. urtean idatzi zuen kazetari eta idazle audioarrak, erbestean zegoela. Gerraren nondik norakoak jarraitzen ditu nobelak, Pedro izeneko gudari baten istorioa kontatuta.

Honako hau ez da Txalapartak plazaratzen duen Belaustegigoitiaren lehen lana. Duela 37 urte *Con Sandino en Nicaragua* kazetaritza liburua argitaratu zuten. Izenak iradokitzen duen bezala, Sandinorekin Nicaraguan bizitakoak kontatzen ditu idazle audioarrak liburu horretan, bertan egon baitzen korrespontsal moduan. Antza, Belaustegigoitiak eragin nabarmena izan zuen sandinismoan, lur banaketaren eta kooperatibismoaren alorrean batez ere. Gauzak hala, Nikaraguako gobernuak Rubén Darío Independentzia Ordena eman zion iaz, herrialde horretan ematen den aitortzarik garrantzitsuenak. Belaustegigoitia 1981. urtean hil zenez, bere senideek jaso zuten oroigarria.

Ibilbide oparoa

Pelikula baten gidoia erraz sortu ahalko litzateke Belaustegi-

Liburuaren azala berritu dute.

goitiaren bizitzarekin. Athleticeko jokalaria izan zen eta liga irabazi zuen 1914 eta 1916. urteen artean. Zuzenbidea eta ekonomia ikasketak egin zituen Londreseko unibertsitatean, eta aldizkari askotan idazteari ekin zion: *Hermes*, *Euzkadi*, *El noticiero Bilbaino* eta *La Tarde*. *El Sol* agerkarian ere aritu zen korrespontsal gisa, Londresen. Lehen Mundu Gerraren berri eman zuen bertan.

Ibilbide literario oparoa izan zuen. Hainbat saiakera plazaratu zituen, lur banaketaren ingurukoak batez ere. Mexikora erbesteratu zenean ez zen geldirik egon. 1941. urtean boluntario gisa alistatu zen hainbat ontzi mexikar bonbardatu zituzten urpekarien aurka jarduteko.

Udako egitaraua osatzeari ekin dio Laudioko Gazte Asanbladak

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Hainbat ekintza egingo ditu Laudioko Gazte Asanbladak udan. “Gazte sektoreen ezberdinentzako aisialdi eta sozializaziorako esparru propioak” sortzea izango da jardueren xedea, asanbladako kideek zehaztu dutenez. Euren ustez, “alternatiba eta eskaintza gutxi” egongo dira udan honetan gazteentzat. Horregatik erabaki dute egitarau propioa osatzea.

Zinema emanaldiekin eta kirol jarduerekin osatu dute egitaraua,

“egoera honetan aurrera eramateko ekimen aproposak” direla iritzita. “Baina gure asmoa da ekintzetara hurbiltzen diren gazteekin batera bestelako aisialdi ekimenak antolatzen jarraitzea edota herriko jaiei buelta pare bat ematea ere”, aurreratu dute asanbladako kideek.

Gauzak hala, orain plazaratu duten egitaraua itxita ez dagoe la nabarmendu dute, igandero 18:00etan egiten dituzten bilkuretan prestatzeko asmoa baitute.

Larunbatean egin zuten lehen jarduera. Pagolar eta Mostatxamendietara igo ziren Orbeako Etxeko kideekin batera, Gardeako ba-

serri okupatuaren eta Laudioko-Gaztetxearen XIX. urteurrena ospatzeko.

Zinema eta mendi martxak

Hurrengo jarduerak gaur -uztailak 1- egingo dituzte: slacklinean aritzeko aukera eskainiko dute 19:00etan eta *Barrio* pelikula proiektatuko dute 21:00etan, Lamuza parkean.

Uztailaren 8an eta 15ean *La Haine* eta *I, Daniel Blake* filmak ikusteko aukera egongo da, hurrenez hurren; ordu eta toki berean. Uztailaren 18an, aldiz, mendi martxa egingo dute Untzuetara, goizeko bederatzietan abiatuta.

ORAIN, IRTEN
ZAITEZKEENEZ

GE
RA
TU

GOZATU
EROSI
EZAGUTU
BULTZATU

#ArabanGeratu

araba álava
foru aldundia diputación foral

Dionisio Aldama, 20
(Geltokiaren aurrean) AMURRIO
Tel. 945 89 08 41

Asteartetik ostiralera: 9:30-19:00(ez dugu eguerdian ixten) Larunbatak: 9:00-14:00etara

ILE-APAINDEGI MISTOA · EDERTASUNA · PERFUMERIA · OSAGARRIAK

BIZARGINTZA ZERBITZU BERRIA
“New barber” tendentzia berria

- Bizarra kentzea
- Kokospekoea eta patillak txukuntzea
- Mozketak
- Kolore tratamenduak

EZKONTZETARAKO BONU BEREZIAK

Ushuaia Peluquería & Estética/Perfumería

kultura

“Asko kostatu zait estilo finko batekin eroso sentitzea”

RAISA ALAVA ROBINAK (Amurrio, 1990)

“FOTONOVELA” IZENEKO ERAKUSKETA INAUGURATUKO DUTORREN UZTAILAREN 3AN AMURRIOKO LA CASONAN.

Testua eta argazkia
Txabi Alvarado Bañares

Ostiralean inauguratuko duzu erakusketa La Casonan. Zure lanak Amurrion ikusi ahalko diren lehen aldia da, ez?

Hala da, bai. Artium museoak egin ditu bitartekari lanak. “Fotonovela” da erakusketaren izenburua eta ostiraletik aurrera egongo da ikusgai.

Artium museoan aurkeztu nuen eta baiezkoa eman zidatenean ilusio handiz hartu nuen. Proiektuaren barruan Amurrioko jendearekin ikastaro bat egitea ere sartzen zen.

Oso talde jatorra atera zen. 17 emakumek hartu zuten parte eta eurek eginiko pieza guztiak ere egongo dira ikusgai erakusketan. Oso esperientzia polita izan zen. Emakume guztiak adin ezberdinetakoak izan ziren eta lan-giro ederra sortu zen.

Zeramika eta marrazkiak uztartu dituzu erakusketan. Nola uztartzen dira bi diziplina horiek erakusketa bakar batean?

Iazko azaroan hasi nintzen erakusketa prestatzen.

Azken urte honetan eginiko lanak dira batez ere. Zeramikak eta marrazkiak egongo dira. “Fotonovela” izena jartzea bururatu zitzaidan lanetako batean marrazkia eta zeramika nahastu nituelako, komiki moduko bat eginez. Zeramikazko pertsonaia batzuk egin nituen eta gero argazkien bidez istorio bat garatu nuen. Pieza horrek ematen dio izena erakusketari.

Betidanik marraztu izan dut. Arte Ederrak egin nituen unibertsitatean, eta bertan ezagutu nuen zeramika. Oso medio erraza da eskultura egiteko, plastilinarekin modukoa delako. Marrazten nituen pertsonaia horiek zeramikara pasatzen hasi nintzen orduan.

Zure pieza guztiak oso estetika zehatza jarraitzen dute, baina ere berean, asko inprobisatzen duzula diozu.

Uste dut estiloa nire kasuan prozesuaren emaitza dela. Izan zeramika egiteko edo marrazteko, prozesu bera erabiltzen dut beti: pixka bat inprobisatzea. Normalean ez naiz ideia finko batetik abiatzen.

Asko marraztu dut, eta asko kostatu zait estilo batekin eroso sentitzea. Erreferentzia asko ditut. Marrazten hasi nintzenean komikiei erreparatzen nien. Gero

Tumblr erabiltzen nuen, eta orain Instagram. Egiten ditugun gauzak Instagramen jartzen ditugu normalean eta bertan oso sare interesgarria sortzen da.

Sare sozialek pisu handia dute, beraz. Zer funtzio betetzen dute zure jardunean?

Nire kasuan sare sozialak oso garrantzitsuak izan dira. Lan gehienak Instagram bidez ateratzen zaizkit, nire lana sare sozial horretan agertu delako. Niretzat funtsezkoa izan da.

Eta erakusketek?

Erakusketak sistema tradizionala izaten jarraitzen dute, baina pandemiari “esker” berri egin direla esango nuke. Internet bidezko erakusketak ugaritu dira. Hiru dimentsioetako aretoak, errealtate birtualeko betaurrekoak... asko erabiltzen ari dira.

Erakusketak instituzioek antolatzen dituzte normalean, eta oso gauza instituzionalizatuak izan ohi dira. Sare sozialek duten gauza ona hori da, ez daude instituzionalizatuak. Badaude erakusketak ikustera berrataratzen den jendea, baina askotan “tokiko anekdota”-moduan geratzen dira.

kultura

Nola bizi izan dituzu konfinamenduan igarotako hilabeteak? Sorkuntzan sakontzeko balio izan dizute?

Nik etxean egiten dut lan normalean. Horregatik, ez dut ezberdintasun asko nabaritu (barreak). Baina izan dut lana. Kar mele Jaioren alegia bat ilustratzen aritu naiz. Hori izan da nire konfinamendua, bizitza arruntean baino gehiago lan egitea.

Ilustratzen duzun lehen liburua izango da?

Bai. Egin ditut bestelako ilustrazioak, baina aldizkari eta argitalpen txikietarako. Horrez gain, asko gustatzen zait autoekoizpena. Lan asko argitaratu ditut nire kabuz.

Nola uztartzen dituzu zure sorkuntza lan propioak eta mota horretako enkarguzko lanak?

Elkar-elikatzen dira, baina ez doaz batera. Zerbait ilustratu behar dudanean brief (plangintza) oso zehatz bat dago, jarraitu beharrekoa. Erakusketetan ez dago halakorik, nahi dudana egin dezaket. Gauzak hala, erakusketetan garatutako ideiak baliatzen ditut batzuetan enkarguzko lanak garatzeko.

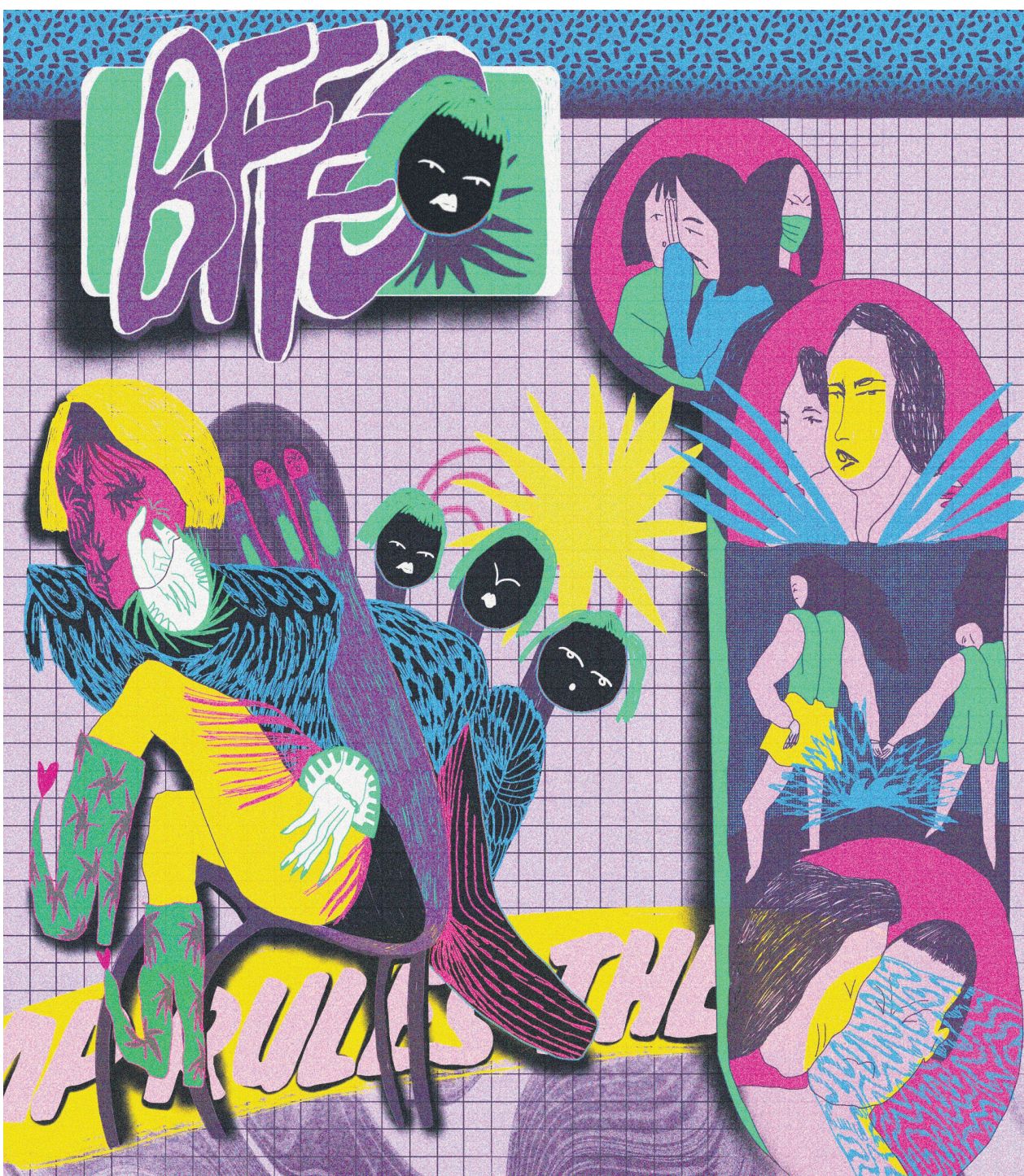
Zure ibilbideko zein lan edo esperientzia nabarmenduko zenuke?

Esperientzia aldetik egin ditudan erresidentzia artistiko guztiak nabarmenduko nituzke. Duela bi urte Angoulême n e gon nintzen, Frantzia n. Iaz, aldiz, Polonian egon nintzen beste neska batekin, Etxepare institutuaren eskutik. Oso proiektu interesgarria sortu genuen bertan, autoekoizpenari buruz. Oso esperientzia interesgarri eta politak izan ziren. Asko ikasi nuen.

Baduzu bestelako egitasmorik esku artean?

Ingalaterrako argitaletxe batekin lan egiten nago. Zientzia fikziozko liburu bat ilustratzen ari naiz. Oso gauza interesgarria da, ez dut inoiz halakorik egin. Poster batzuk ere sortu behar ditut. Badut lana, baina une honetan ez dut erakusketa gehiagorik.

Beti nago paraleloan nire gauzak egiten, baina une honetan La Casonako erakusketarekin nago buru-belarri.

Zeramika eta ilustrazioa uztartuko ditu Raiza Alava Robinak La Casonako erakusketan. R.A.R.

kultura

“Punk gogor eta zatarra jorratu dugu diskoan”

OKONDO ETA ARRIGORRIAGAKO LAU GAZTEK OSATZEN DUTE **SISTEMATIKO** TALDEA. LEHEN DISKOA ARGITARATU BERRI DUTE.

Testua eta argazkia
Txabi Alvarado Bañares

Autobidearen parean dagoen pasealeku batera etorri gara elkarrizketa egitera. Zergatik?

Eder Ortiz: Toki hau garrantzitsua da taldearen sorreran. Aketza eta biok etortzen ginen hona gitarra espainolarekin eta armonikarekin. Hemen hasi ginen musika egiten. Gero, institutuan geundenean 12-13 urterekin, orain entseatzen dugu toki berera jaisten ginen entseaztera, beste bateria eta baxujole batzuekin.

Diskoa argitaratu berri duzue. Zein izan da taldearen ibilbidea orain arte?

Lander Urriz: Endika, Eder eta ni hasi ginen lokalean entseatzen. Baina soinu aldetik zerbait falta zitzaigula sumatzen genuen. Ederrek abestu eta gitarra jotzen zuen, baina denbora pasa ahala Aketzari deitu genion eta baietza esan zigun. Horrela sortu zen taldea.

Aketza Alvarez: Laurak batera hasi ginen, baina nik taldea utzi nuen denboraldi batez, talka batzuk izan nituelako Ederrekin, garai hartan nahiko zoraturata zebilako. San Migelen jotzeko hilabete falta zenean animatu ninduen Ederrek abestiak ikasi eta eurekin jotzera. Inoiz ez dugu berriz horren eszenatoki handian jo. Ordutik aurrera Sistematikoko laurak izan gara berriz.

Eder Ortiz: Ez genuen talde zehatzik buruan. Gure lehen entseguan Urriz eta ni egon ginen. Nire gitarrak lau zapabost soka baino ez zituen. *Antisocial* izeneko abesti bat sortu genuen, baina kaka hutsa zen eta ez genuen berriz jo. Hortik aurrera Endikarekin jotzen hasi ginen. Gure erreferentziak Eskupitajo eta Animales Muertos bezalako taldeak dira.

Nire aldetik, Oi The Arrase eta Suspenders ere gogoko nituen, baina punk zikinera jo genuen. 1980-1990. hamarkadetakoa taldeak dira gure erreferentzia nagusia. Hasieran ez genekien jotzen. Urrizek urtebete zeraman bateria jotzen, Endikak astebete zeraman baxuarekin eta nik gitarrarekin erritmoa galtzen nuen sarritan. Baina elkarrekin ikasten hasi ginen, punk eta hardcorea uztartuta.

Zer nolako diskoa da?

Eder Ortiz: Zortzi abesti genituen grabatzeko prest. Gure lagun Josebari deitu genion, Alubia Asesina Records-ekoa. Berarekin grabatzen hasi ginen. Hasieratik esan genion zer soinu mota nahi genuen. Ez genuen ohiko punk-rock soinua nahi. Ohikoa baino punk gogor eta zatarragoa lortu nahi genuen, eta lortu dugula uste dugu. Hasieran soinu apur bat pattalagoa genuen, baina grabatzen eta gauzak probatzen joan ahala disko txukuna egitea lortu dugu, oso gogorra.

Zortzi abesti ditu lanak, estilo berekoak. “Punk-zapatilla” deitzen diogu guk, oso punk gogor eta azkarra delako.

Aketza Alvarez: Burua mugitzeko punka da, erritmo tematikoki osatua.

Eta letrei dagokionez?

Eder Ortiz: Letrak nik egiten ditut. Ez dute misterio handirik. Gogoko ez ditudan gauzen inguruan idazten dut. Gorrotoa transmititzen saiatzen naiz, taberna bat birrintzeko gogoak ematen dituzten letrekin.

Zer nolako harrera izan du diskoak?

Endika Lopez: Hasieran 50 kopia egin genituen eta oso azkar saldu ziren. Gauzak hala, beste 50 kopia eskatu ditugu. Aiaraldean aritu gara jotzen batez ere. Lagunen artean egon gara batez ere, baina jende berria ere ezagutu dugu, eta lagun onak egin ditugu. Aurrera begira jotzen jarraitzea da gure asmoa. Hori da egin nahi duguna.

Zer nolako eragina izan du koronabirusak taldearen proiektuetan?

Endika Lopez: Toki publiko batean entseatzen dugu, eta orain itxita dago. Ondorioz, ezin dugu entseatu. Ireki arte itxaron beharko dugu, ez dugulako lokal bat alokatzeko dirurik.

kirola

PILOTA

“Txapelik gabeko irabazlea naiz bidelagun dudan jendeagatik, hori da niretzat inportanteena”

Testua

Izar Mendiguren Cosgaya

"Txapelik gabeko irabazlea naiz bidelagun dudan jendeagatik, hori da niretzat inportanteena". Gentzane Aldai orozkoarren hitzak dira, Emakume Master Cup txapelketako finalaren biharamunean. Igandean izan zen lehiaketako finala. Olatz Arrizabalaga gernikarra izan zuen bikote, baina ezin izan zituzten Leire Garai eta Olatz Ruiz de Larramendi garaitu. Hain zuzen, 14-22 gailendu zen bikote aurkaria, eta ondorioz, eurek jantzi zuten Emakume Master Cup-eko txapela.

Irungo Urantzu pilotalekuan izan ziren ekainaren 28an "goxua" eta "pilota mistoko" finalak, 351 ikuslerekin frontoia lepo zela. Lehenbizikoz aritu da orozkoarra pilota mistoan lehiatzen. Baita lehiaketan bikote izan duen Olatz Arrizabalaga ere. "Finalaren ostean zapore gazi-gozoarekin geratu gara, baina aurretik egindako lana oso ona izan da", adierazi dio Aiaraldea Komunikabideari orozkoarrak. Espektatibarik gabe heldu ziren finale-ra, "eta benetan urte berezia izan da".

Partida gogorra izan zen Aldai-arentzat: "Olatz Arrizabalagak jokatzeko zegoela erakutsi zuen, nahiz eta zortea kontra izan. Nik, aldiz, ez nuen behar bezalako partida egin, eta atzeko koadroetan askoz gehiago izan zen Ruiz de Larramendi". Meriturik ez die kendu aurkariei,

Irungo Urantzu pilotalekuan izan zen finala, igandean. Ixone Collado Urkijo

hala ere: "Partida oso serioa egin zuten hasieratik, guk espero ez genituen akatsak egitera behartuz, eta horri esker merezitako txapela lortu zuten". Joko pertsonalarekiko presioak gailendu izanaren penadu, baina familia eta lagunaren babesaren poza: "Txapelik gabeko irabazlea sentitu nintzen, eta hortaz, gutxi gatik bada ere, gaitz ematen dut finala".

0-9 galtzen hasi arren, tartea

14-18 tantora estutzea lortu zuten, baina 14-22 bukatu zen norgehiagoka. "Berrogeialdian zehar lan fisiko asko egiteko aukera izan dugu, konforme gaude egindakoarekin, konfinamenduaren hasieran baino indartsuago aterara". Hala ere, frontoietatik kanpo horrenbeste aste emateak eragina izan du, Aldairen esanetan: "Lehen entrenamenduetan nahiko sentsazio kaskarrak izan ni-

tuen. Pixkanaka erritmoa hartzen joan gara, eta azken entrenamenduak primerakoak izan dira, finalean igarri ez arren".

Aurrera begira, "finalarekin hartutako mina kentzea" izango du helburu orozkoarrak, "gauza asko daude hobetzeko, baina gogotsu nago lanean jarraitzeko". Indaradina esker ditu, ordea, aurtengo txapelketa borobiltzeko: "Kantxangertatutakoa horgeratzen da.

Familia eta lagunei euren babes, maitasun eta beroagatik eskerrak eman nahi dizkiet, egunerokotasunean eurak alboan sentitzeak borrokatzeko indarra ematen baitit. Horrez gain, txapelketako bikote eta lagun izan dudana Olatz Arrizabalaga eta gure entrenatzaile Unai Arrizabalaga aipatu nahi ditut: pilotari ikaragarriak dira, baina pertsona hobeak. Benetan zorionekoa sentitzen naiz".

Aurtengo uda ezberdina izango den arren, gu martxan gaude zure marka, talde, kuadrilla edo dendarako neurria egindako produktuak sortzeko prest.

MASKARAK, GEL-POTEAK, ZAPIAK, TXAPAK, KAMISETAK, BANDERAK, ERROTULAZIO BEREZIA, ... NAHIERAN PERTSONALIZATUTA.

Graf!k

Telleria 2, LAUDIO

94 672 65 43

pro@grafiksarea.com

www.grafiksarea.com

kirola

“Gu gara Alavaseko jokalarientzat gertuen dagoen figura”

ENEKO CANDALEk (Laudio, 1993) ALAVASEN LAN EGITEN DU FISIOTERAPEUTA GISA. BERE LANAREN INGURUAN MINTZATU DA.

Testua eta argazkia
Altor Aspuru Saez

Noiztik duzu harremana futbolarekin?

Txikitatik futbolekin jokatu izan dut. Laudion hasi nintzen eta 13-14 urterekin Bilbora jo nuen. Danok Bat taldean aritu nintzen 4 urtez. Lesioen ondorioz eta unibertsitatean ikasketak abiatu nituen, Leioan jokatu nuen azken urtea. Leioan bi denboraldi egin nituen eta gero Amurrion etorri nintzen eta 5 urtez aritu nintzen han. Hori bai, Alaves klubean lanean hasi nintzenean utzi nuen, ezinezkoa baitzen biak uztartzea.

Duela zenbat urte parte hartzen duzu Alavesen?

Duela 3 urte hartu ninduten gazte kategoriakoekin lan egiteko. Bigarren taldearekin ere aritzen nintzen, baina duela 2 urte hirugarren talde bat sortu zuten eta geroztik bigarren eta hirugarren taldeekin lan egiten dut.

Biekin entrenatzen dut eta partidak daudenean, oro har, hirugarren taldearekin egoten naiz. Eurekin bidaia-tzen dut eta egunerokoa partekatzen dugu.

Zein ikasketa egin zenituen, zehazki?

EHUn fisioterapia ikasi nuen. Horren ondoren osteopatia estrukturaleko masterra egin nuen eta gero kirol munduko zenbait ikastaro egin ditut.

Kirol esparruan lan egin zenuen aurretik?

Ez asko. Torneo batzuk Amurrion, nire lankideari laguntzen, baina Andoitz Galdosen bitartez sartu nintzen Alavesen. Fisioterapeuta gaztea bilatzen ari ziren, kirol munduan sartuta zegoena. Nire nagusiarekin hitz egin nuen eta ez zidan arazorik jarri lana uzteko. Hortik aurrera garatu dut nire ibilbidea, batez ere, kirolean.

Aurreko lanarekin alderatuta, zer da ezberdina zure egungo eginkizunetan?

Denbora falta nabaritzen da gehien. Kirolean premia handiko tratamenduak egin behar dira, azkarrak, aste batetik bestera jokalariek ondo egon behar baitira. Kliniketan ez dago horrenbesteko premiarik. Bezeroak osatzeko 3 edo 4 aste hartzea ez dauka garrantzirik.

Kirolean egun bakarra ere inportantea da, entrena-tzaileak jokalaria probatu dezan eta erabaki dezan taldean sartuko duen. Hori da ezberdintasun handiena. Presio handiarekin lan egiten dugu eta jokalariek zerbitzu guztiak dituzte euren eskura: elikadura adituak, medikuak, fisioterapeuta, prestatzaileak, analisiak... Errazagoa da horrela azkarrago sendatzea.

Nolakoa da Alavesen lan egitea?

Beste klub batzuekin alderatuta, apur bat familiarra-goa da. Helburuak ez dira oso handiak. Astero eta hile-ro egiten ditugu bilera ezberdinak xedeak zehazteko,

jakiteko zenbat jokalaria lesionatu dauden eta nolako lan karga dagoen. Oro har, jokalaria garrantzitsuak mina hartzen badu, presioa ikaragarria da, eta lesioa duena ez bada hain garrantzitsua, txikiagoa. Egunerokoa nahiko arrunta da.

Zeintzuk dira lesio arruntenak?

Gure kasuan bi ditugu. Alde batetik, gihar hausturak. Arruntenak dira eta askotan kontrolaezinak. Jokalaria ondo dago, baina jokaldi batean mina hartzen du. 3 edo 4 asteko tratamenduak izan ohi dira. Noizean behin luzeagoak dira. Bestetik, badaude lesio kronikoak. Jokalariek ez dute euren jardura eten behar, baina egunero tratatu beharra dago, aztertu; pubalgia, tendinitisak, aldakako arazoak...

Zein da zure lanaren garrantzia?

Medikuekin alderatuta, gu gara jokalarientzat gertuen gauden figura. Hasieratik eurekin egoten gara, lesioatzen diren unetik. Lehenengo momentu horiek txarrak dira eta eurekin gaude.

Lehenengo diagnosis ere egiten dugu eta zerbait txarra sumatzen badugu, medikura eramaten dugu eta lesioak irauten duen bitartean jarraipena egiten diegu. Medikuek probak egiten dizkie, baina gu egoten gara prozesu osoan: momentu txarretan, onetan...

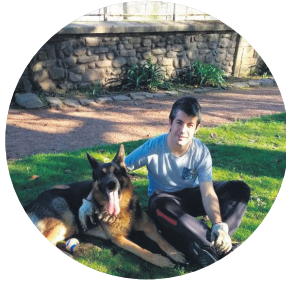
Elkarriketa osoa Aiaraldea.eus atarian ikusgai.

herriko plaza

Iratxe
Zorionak borrokalari! Segi luma eta kalea astintzen urte luzez! Behar bezala ospatuko dugu! Muxu handi bat!

Lagunak

Iker
Zorionak! Beste urte bete egunak alaitzen! Jarraitu horren guapo eta gazte!

**BIDALI
ZURE
ZORION
AGURRA!**

Idatzi zure mezua eta bidali argazkia agurrak@aiaraldea.eus helbidera eta Aiaraldea.eus atarian plazaratuko dugu. Irailean argitaratuko da hamabostekariaren hurrengo zenbakia.

Denborapasak

ERRAZA

		9			8	7		
2					5		4	
4		8						
	4	3	8			5		
6		5	3	9	7	2		
		2					8	6
	5	7			3	4		
	2		4				5	
					2	9		8

ZAILA

		2				9		
9					6			1
8			4				3	
				6			5	
	3				8	2		
						3		7
	2		9			1		
6		1		5				
	7				4			

DENBORAPASEN SOLUZIOAK Sudoku, hitz-gurutatu eta hitz gezidunen soluzioak webgunean ikusgai: <http://www.aiaraldea.eus/users/denborapasak>

Zozketa

Amurrioko Guk
tabernan bi
lagunentzako
gosaria

Parte hartzeko sartu www.aiaraldea.eus en **Zozketa data:** uztailearen 10ean, 12:00etan.

gestoria aholkularitza aseguruak

Utzi zure
errenta **19**
profesionalen
eskuetan

Iturralde kalea 2, AMURRIO
945 89 02 06
info@arrategestoria.com
www.arrategestoria.com

Errenta-aitorpenaren plangintza
gurekin egin ezazu.

20 urte baino gehiagoko esperientzia

IRAKURKERA GUNEA

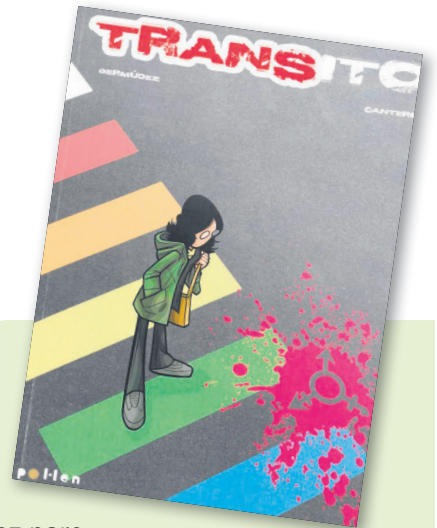
JONEK JONE IZAN NAHI DU

Idazlea: Dani Martirena eta Ana Ibañez
Nagusitan zer izan nahi duten askotan galdetzen zaie haurrei. Batzuetan konturatu gabe erabaki hori ez dela guztiz librea eta dagokizun genero rolaren arabera bideratua zaizula. Irudien bitartez osatzen den ipuin honek haur txikiekin transexualitatearen gaiak modu naturalean hitz egiteko aukerak eskaintzen ditu.

TRANSITO

Idazlea: Ian Bermudez
Marrazkiak: David Cantero
Editoriala: Ediciones Bellaterra
Pertsona batek genero egiturak hausten dituenean, mundu bat zabaltzen zaio parez pare. Merche da nobela grafiko honen pertsonaia eta bere lagunekin, familiarekin eta ezagutzen duen kide berriekekin duen harremana kontatzen digu.

JOLAS GUNEA

AURTENGO UDAN ZER?

Aurtengo uda berezia izango da, horregatik ahal dugun bezain beste probestu behar dugu. Lagunen artean jolasteko distantziak mantendu behar ditugula esan digute, gure segurtasunerako eta besteen segurtasunerako. Baina distantzia fisikoa da, ez soziala, eta horregatik, uda honetan lagunekin jolastera, amastera, sortzera eta esperimentatzera gonbidatzen zaituztegu.

Hamaika ekintza eta jolas egin ditzakegu uda honetan:

- Leku seguru batean sua egin, harriz inguratu eta suaren inguruan dantza egin.
- Berdegune batean, zuloa egin ura bota eta lokatzarekin gozatu.
- Zuhaitzekin gozatu, zuhaitzak igo eta jaitsi eta berriro igo.
- Gauean zoruan etzan eta izarrak begiratu eta horiek batuta formak asmatu.
- Gorputza eta eskuekin muralak margotu.
- Lagunekin borobilean jarri eta istorioak kontatu.
- Euria egitean, putzuetan salto egin.
- Edo putzu hauetan paperezko itsasontzi bat bota eta ea zenbat nabigatzen duen ikusi.
- Etxolak sortu ohial eta makilekin.
- Soka batekin eta zuhaitz batekin zure zabuak sortu.
- Oinutsik jarri eta sentitu mundua zure azpian: belarra, harriak, enborrak...

Jolas librea askatasuna da, autonomia eskaintzen dio haurrari eta bere barruko behar primarioak asetu egiten ditu. Haurrak ekintzak zuzenduak egiten ez dituenean, orduan lantzen du benetan interesatzen zaion hori, eta horrela ikasi egiten du.

Uda honetan eta kalera ateratzen hasi garen honetan, garrantzitsua da haurrek kalean jolastea eta sentitzen dutenaren inguruan hitz egitea. Askok beldurra izango dute; emozio unibertzala da beldurra, denok sentitzen duguna, eta konfinamendu garaian eta orain segurtasunez atera beharrek, beldurraren emozioa areagotu egiten du. Horregatik helduak, hor egon behar dira haurra behatzen eta bere emozioak kudeatzen laguntzen.

Jolasa emozio hauek kudeatzeko ekintza paregabea da, beldurrekin jolastu daiteke eta buelta eman emozio horri. Gainera, kontuan hartu emozioak, bere horretan, ez direla ez negatiboak ezta positiboak ere; beldurraren kasuan, zerbait egitera gelditu egin ahal gaitu eta hau ez litzateke guztiz positiboa izango, baina prudentziaz ibiltzen ere laguntzen gaitu, eta hori egokia da gure egunerokotasunean.

Ekintza sinpleak, dibertigarriak, emozioz beteak.. Aurtengo udan imajinazioa landu eta zuen jolas propioak sortu. Bakarrik, familian, lagunekin... Berdin du norekin, beti dago aukera jolasarekin gozatzeko.

HAURREK JOLASTEKO HERRIA, DENAK BIZITZEKO HERRIA

Engainariak

Hamar puska hauetatik erdiak irudi handitik hartuta daude eta beste erdiak engainariak dira, hau da, oso antzekoak izan arren, ez datoz bat irudi nagusiarekin. Identifika itzazu.

SOLUZIOAK

M	I	O	I	A	L
E	A	L	E	O	M
A	I	O	E	M	L
L	E	M	O	A	I
O	A	I	L	E	M
I	A	L	E	M	O

Sudokua

Hiru esaldi hauetatik zuzena zein den asmatuz gero, IKOROSKI hitza ulertu duzun seinale.

Ikurrinak gurutze zuria eta ikoroski berdea ditu.

Ikoroskia ahotik botatzen den puzkarra da.

Ikoroskiak harribitxi bereziak dira.

Engainariak

Hara!

Gizakiok, batez beste, bost milioi ile ditugu gorputzean. Batzuek oso iletsuak dirudite eta beste batzuek ez, baina aldea ez dago kopuruan, ileen lodieran, luzeran eta neurrian baizik. Oinetatik hasi eta osa ezazu irudia. Zer izango ote den, zure kontu.

Zer arraio

Hiru esaldi hauetatik zuzena zein den asmatuz gero, IKOROSKI hitza ulertu duzun seinale.

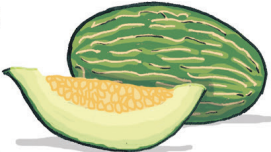
Ikurrinak gurutze zuria eta ikoroski berdea ditu.

Ikoroskia ahotik botatzen den puzkarra da.

Ikoroskiak harribitxi bereziak dira.

Sudokua

Uda beteko fruta da meloia. Osa ezazu sudoku hau, MELOIA hitza osatzen duten hizkiak erabiliz (M, E, L, O, I eta A). Gogoratu letra bakoitzak behin agertu behar duela zutabe, lerro eta area bakoitzeko.

O		L	E		
	M		L		O
A				E	L
M		E		I	
I		M	A	L	
L					M

Kontra

Mundutik Aiaraldera

Eneko Bidegain

Marcela Denisia Carculea

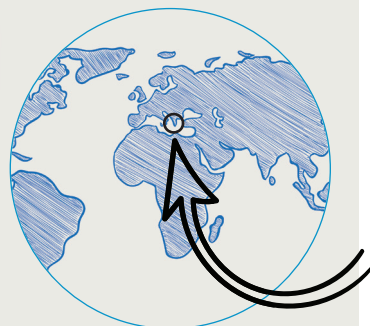
JAIOTERRIA
ERRUMANIA (1989)

BIZILEKUA
LAUDIO

BIDAIAREN XEDEA
LANA

ERRUMANIA

DESKRIBAPENA

Erromatar inperioaren parte izan zen lurraldea. Ordutik hona hungariarren, turkiarren edota errusiarren eskutan egon da. Lehen Mundu Gerraren ostean, aldiz, estatu bateratu gisa eratu zen. 1948. urtean Errepublikak Sozialista bilakatu zen, eta sistema hori utzi zuen Europako azken herrialdea izan zen.

AZALERA

238.391 kilometro koadro.

BIZTANLEAK

19,5 milioi biztanle.

HIZKUNTZA

Errumaniera.

“Bukaresteko erdigunetik mendian eta kolore berdez inguratuta egotera igarotzeak pena guztiak kendu dizkigu”

Nola bizi izan duzu konfinamendua etxetik eta familiaren-gandik urrutitik pasatzea?

Herrialde eta etxetik aldatu berri gara. Nahiko arraroa izan da dena orokorrean. Aldaketetara eta estres handiko egoeretara ohituta nagoen pertsona bat naiz, baina nire jendearekin Internet bidez konektatuta egoteko beharra sentitzen nuen. Nire familia ahizpa, ama eta aita dira, batez ere. Gainera, familia berria dut hemen, Jonen gurasoak nireak ere badirelako. Bere ama Andaluziakoa da eta oso ondo konektatu genuen lehenengo egunetatik, bere alaba banintz bezala tratatzen nau!

Nola komunikatu zara familiarekin?

Bideo-deiak eta WhatsApp ba-

liatuta, baita Instagramen bidez ere, zuzeneko emanaldiak eta antzekoak baliatuta.

Nolakoa izan da haien egoera Errumanian?

Ekonomikoki oso txarra. Oso zaila da ostalaritza sektorean egoerari buelta ematea hilabete batzuk igaro eta gero, nahiko diru aurreztu gabe edo laguntzarik gabe, behintzat. Hilabete amaierara heltzeko dirua bakarrik irabazten zuen jendea hasieratik erori da. Enpresari handiek enplegua erregulatzeke espedienteak ezartzeko ahal izan dutena egin dute, baina gutxi izan direla uste dut.

Hilabete batzuk dira jada hango jendearekin hitz egiten ez dudala, Kumeakekin oso sartuta egon naitzelako, baina egoera ez dago ondo.

Osasun krisia, aldiz, oso ondo kontrolatu dute. Ekitaldi solidarioak egon dira, gure lagun askok ere janari errazio asko banatu dituzte. Egia da ere milaka pertsonak gosea pasatu dutela.

Laudiora eta Euskal Herrira etorri berri zara. Nahiz eta Donostian bizi izan zinen aspaldi. Zer desberdintasun nabaritu dituzu Errumaniarekiko?

Askok maite ditut Espainia eta Euskal Herria. Nire saltsan egotearen poztasuna besterik ezin dut sentitu. Dena den, dudarik gabe, asko sufritu eta negar egin nuen nire herrialdea bigarren aldiz utzi behar izateagatik. Alarma egoerak zailagoa bihurtu zuen dena, ia eramanezina. Oraindik baditugu itxi behar diren kontuak, bai na pixkanaka egingo dugu.

Laudioko herrigunetik urrutiki bizi eta lan egiten duzue. Nola darazazu kontrastea?

Talka ikaragarria izan da. Bukaresteko erdigunetik mendira eta kolore berdez inguratuta egotera pasatzeak pena eta gaitz guztiak kendu dizkigu. Hau maite dugu, oso lasai gaude. Hori bai, goizeko zazpi edo zortziak aldera lehenengo ibiltariak entzuten dira.

Alarma egoerarekin batera ireki zenuten, nolakoa izan da jendearen erantzuna?

Ekainaren 4an ireki genuen, baina terraza bakarrik. Hala eta guztiz ere, jendearen erantzuna sinestezi-na izan da. Gainezka egon gara eta ahal izan dugun moduan konpondu behar izan gara mundu guztia gustora eta erlaxatuta egon zedin, ahalik eta egoera seguruenean.

EGUNKARI HAU LAGUNTZEN DUTE:

